ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์ | เศรษฐศาสตร์

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

The Determinants of Thai Direct Investment in the CLMV Countries

นามผู้วิจัย นางสาวศุภนุช ดวงจำปา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(อาจารย์ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(อาจารย์ธนา สมพรเสริม, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(รองศาสตราจารย์โสมสกาว เพชรานนท์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

The Determinants of Thai Direct Investment in the CLMV Countries

โดย

นางสาวศุภนุช ดวงจำปา

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศุภนุช ดวงจำปา 2557: ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย, Ph.D. 119 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลประเภท Panel Data ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พบว่า ประเทศไทยมีการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง เพราะประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่เสรีมากขึ้น และแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ชี้ให้เห็นว่า การลงทุนโดยตรงในอดีตของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย ขนาดตลาดของกลุ่มประเทศ CLMV ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มประเทศ CLMV นโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV และระบบโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

การวิจัยนี้เสนอแนะให้รัฐบาลไทยควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย นอกจากนี้ รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการสนับสนุนการลงทุนในทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ รวมทั้งการดำเนินนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Supphanuch Duangjampa 2014: The Determinants of Thai Direct Investment in the CLMV Countries. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Miss Piyaphan Changwatchai, Ph.D. 119 pages.

This research aims to study the general status of Thai direct investment in the CLMV countries which consist of Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam and analyze the determinants of Thai direct investment in the CLMV countries. This analysis uses Panel Data over the period of 1998-2012 and the model is estimated the equation by Pooled EGLS.

The results of the general status of Thai direct investment in the CLMV countries show that Thailand has been investing in the CLMV countries continuously because Thailand's direct investment outward policies are more liberated and the CLMV countries have foreign direct investment policies for attracting foreign investors to invest in their countries. In addition, the analysis of the determinants of Thai direct investment in the CLMV countries show that previous Thai direct investment in the CLMV, investment potential of Thailand, market size of the CLMV, natural resources of the CLMV, trade policies that promote the investment of the CLMV and infrastructure of the CLMV are positively correlated with Thai direct investment in the CLMV countries.

The recommendation for Thai government is that Thai government should give priority to promote direct investment outward in order to increase investment potential of Thailand. In addition, the governments of the CLMV should give priority to promote foreign direct investment and support the investment in natural resources together with operate trade policies that promote the investment and develop the infrastructure of their countries.

_____ _____ __ / __ / __

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาและเรียบเรียงรายงานการวิจัยเล่มนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ปิยะพรรณ ช่างวัฒนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่ช่วยกรุณาให้แนวทาง คำแนะนำ ตลอดจนคำปรึกษาอันมีค่ายิ่ง ทำให้รายงานการวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และพร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ธนา สมพรเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ บุศยพลากร ประธานการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และอาจารย์ ดร. รัชพันธุ์ เชยจิตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ เรื่องด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยที่กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อรายงานการวิจัยเล่มนี้อย่างมาก รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกๆ คนในครอบครัวที่กรุณาให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และความเข้าใจมาโดยตลอด นอกจากนี้ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอมอบส่วนที่ดีของวิทยานิพนธ์นี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย และสามารถต่อยอดนำไปสู่การค้นคว้าข้อมูลในเชิงเนื้อหาที่ลึกซึ้ง เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

ศุภนุช ดวงจำปา

มิถุนายน 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (8)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

ขอบเขตของการวิจัย 5

ประโยชน์ที่ได้รับ 5

นิยามศัพท์ 6

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 7

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 7

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

กรอบแนวคิดการวิจัย 17

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 19

วิธีการเก็บข้อมูล 19

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 20

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย 26

สมมติฐานการวิจัย 28

บทที่ 4 ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย ในกลุ่มประเทศ CLMV 31

ประเทศไทย 31

ประเทศผู้รับทุน 39

สรุปผลการศึกษา 77

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย
ในกลุ่มประเทศ CLMV 82
ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 82
ผลการทดสอบเสถียรภาพของข้อมูล 83
ผลการวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity 84
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย
ในกลุ่มประเทศ CLMV 85
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 91
สรุปผลการวิจัย 91
ข้อเสนอแนะ 92

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 94

ภาคผนวก 98
ภาคผนวก ก กราฟข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย 99
ภาคผนวก ข ผลการทดสอบ Panel Unit Root 104
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบสมการ Panel 116

ประวัติการศึกษาและการทำงาน 119

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555	3
2	เงื่อนไขทางเลือกต่างๆ ขององค์กรธุรกิจ	8
3	มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ต่อมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด พ.ศ. 2541-2555	37
4	จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	43
5	มูลค่าการลงทุนของโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	44
6	มูลค่าการลงทุนสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2537-2555 จำแนกประเทศ	45
7	มูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการลงทุนที่ธุรกิจไทยถือหุ้นและได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนของธุรกิจไทยต่อมูลค่าการลงทุนทั้งหมด พ.ศ. 2537-2553 จำแนกประเภทธุรกิจ	46

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	48
9	จำนวนโครงการลงทุนใหม่ สัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในลาว พ.ศ. 2553 จำแนกประเภทธุรกิจ	54
10	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในลาว พ.ศ. 2543-2553 จำแนกประเทศ	55
11	มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศลาว พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	57
12	จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเมียนมาร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2556 จำแนกประเภทธุรกิจ	63
13	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเมียนมาร์ พ.ศ. 2532-2555 จำแนกประเทศ	64
14	มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	66

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเวียดนาม พ.ศ. 2531-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	73
16	จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเวียดนาม พ.ศ. 2555 จำแนกประเทศ	74
17	มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ	76
18	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศในกลุ่มประเทศ CLMV และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555	78
19	สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV	80
20	ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	82
21	ผลการทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF Test	83
22	ผลการวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity	85
23	ผลการประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects)	86

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level	105
2	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ณ ระดับ Level	106
3	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ Level	107
4	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ Level	108
5	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ First Difference	109
6	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level	110
7	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level	111
8	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ First Difference	112

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
9	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level	113
10	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level	114
11	ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ First Difference	115
12	ผลการทดสอบ Hausman	117
13	ผลการประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects)	118

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในต่างประเทศ พ.ศ. 2548-2555	2
2	อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยของประเทศกลุ่ม ASEAN พ.ศ. 2548-2555	4
3	กรอบแนวคิดการวิจัย	17
4	กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV	18
5	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2541-2555	47
6	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาว พ.ศ. 2541-2555	56
7	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ พ.ศ. 2541-2555	65
8	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2541-2555	75
9	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555	77

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
1	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555	100
2	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี พ.ศ. 2541-2555	100
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี พ.ศ. 2541-2555	101
4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี พ.ศ. 2541-2555	101
5	สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555	102
6	ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555	102
7	ระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555	103
8	จำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555	103

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

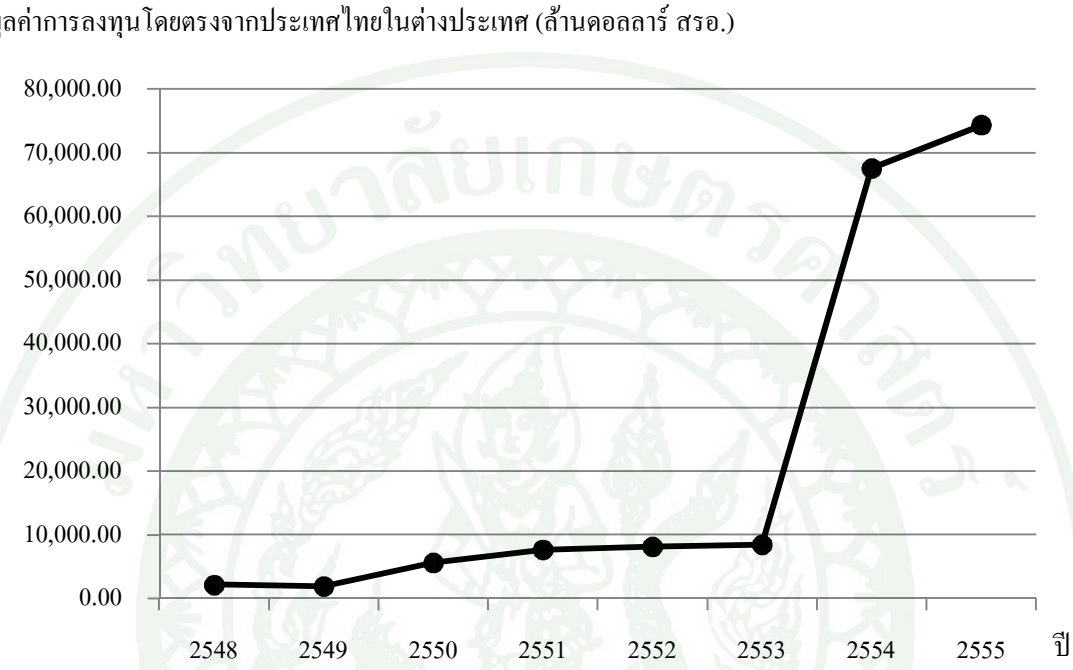
ความสำคัญของปัญหา

การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก เพราะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งประเทศผู้ลงทุนและประเทศผู้รับทุน อาทิ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทำให้ประเทศผู้ลงทุนสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันจากการอยู่ใกล้ชิดตลาดหรือแหล่งวัตถุดิบ และส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมในประเทศที่สนับสนุนอุตสาหกรรมในประเทศผู้รับทุน ทำให้สามารถส่งออกสินค้าประเภททุนและสินค้าขั้นกลางต่างๆ ไปยังประเทศผู้รับทุน เมื่อมีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น อุปสงค์ต่อสินค้าเหล่านั้นจะเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายการผลิตและการจ้างงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การเข้าไปลงทุนตั้งกิจการหรือโรงงานเพื่อผลิตสินค้าและบริการในประเทศผู้รับทุน ทำให้การจ้างงานในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้น และทำให้ประเทศผู้รับทุนได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ความรู้ทางด้านวิชาการ การบริหารจัดการ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันในตลาดโลก

โดยทั่วไป ประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ คือ กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น เพราะมีความได้เปรียบทางด้านเงินทุน เทคโนโลยีการผลิต และการบริหารจัดการ ประเทศเหล่านี้ให้ความสนใจต่อการออกไปแสวงหาแหล่งรองรับการผลิตใหม่ๆ ในต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เพื่อเป็นฐานการผลิตและตลาดใหม่ ในขณะที่ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาเป็นผู้รับการลงทุนเพียงฝ่ายเดียว แต่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ให้ความสนใจต่อการออกไปแสวงหาประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ จากภาพที่ 1 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ขยายวงเงินสำหรับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมาเป็นลำดับ จนกระทั่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธุรกิจไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศได้อย่างเสรีมากขึ้น (นันทพร พงศ์พัฒนานนท์ และ ชิดชนก อันโนนจารย์, 2555) ส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อย่างมากจาก 8,474.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 67,551.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 74,356.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในต่างประเทศ พ.ศ. 2548-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

สำหรับประเทศที่มีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม จากตารางที่ 1 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 15.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2541 เป็น 4896.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2555 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2550-2552 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV เพิ่มขึ้นอย่างมากจากการลงทุนโดยตรงส่วนใหญ่ในประเทศเมียนมาร์ ทั้งนี้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ และประเทศไทยมีนโยบายการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่เสรีมากขึ้น รวมทั้งกลุ่มประเทศ CLMV เป็นประเทศเป้าหมายใหม่ที่นักลงทุนไทยให้ความสนใจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555

พ.ศ.	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศในกลุ่มประเทศ CLMV (ล้านดอลลาร์ สรอ.)				
	กัมพูชา	ลาว	เมียนมาร์	เวียดนาม	รวม
2541	1.30	0.12	1.69	12.76	15.86
2542	3.06	0.20	3.05	8.10	14.41
2543	1.17	1.14	0.79	10.76	13.86
2544	2.73	0.15	77.48	15.71	96.06
2545	1.19	0.53	1.14	8.20	11.06
2546	2.83	1.44	85.91	22.97	113.15
2547	3.10	2.13	70.79	36.41	112.43
2548	23.83	2.12	112.39	102.30	240.65
2549	53.57	28.19	82.99	94.21	258.95
2550	42.06	50.74	1,983.52	74.65	2,150.97
2551	53.34	206.66	1,574.20	191.63	2,025.83
2552	19.60	197.20	1,324.46	159.24	1,700.50
2553	35.57	283.45	164.89	210.68	694.58
2554	680.49	770.81	1,028.86	2,171.07	4,651.23
2555	969.88	1,149.01	845.87	1,931.60	4,896.36

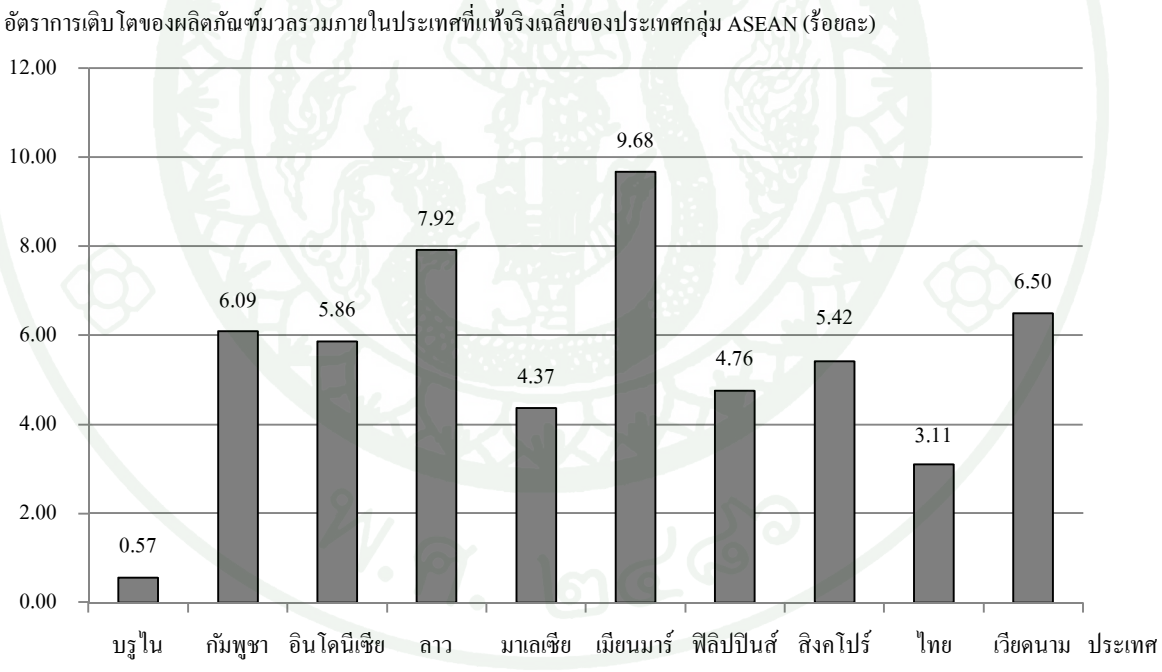
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

แรงจูงใจที่ทำให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV มากขึ้น เป็นเพราะกลุ่มประเทศ CLMV เป็นตลาดที่กำลังพัฒนา และมีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จากภาพที่ 2 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยของประเทศกลุ่ม CLMV สูงเป็น 4 อันดับแรกของประเทศกลุ่ม ASEAN ซึ่งประเทศที่มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ โดยมีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 9.68 รองลงมา คือ ประเทศลาว ประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา ซึ่งมีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 7.92 6.50 และ 6.09 ตามลำดับ รวมทั้งกลุ่มประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

CLMV มีจำนวนประชากรรวมกันโดยประมาณ 165 ล้านคน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นิยมบริโภคสินค้าไทย และเชื่อมั่นว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ (เสาวณี จันทะพงษ์ และ สุภัทร ธนบดีภัทร, 2555) จึงเป็นโอกาสของนักลงทุนไทยในการเข้าไปขยายตลาดสินค้าในกลุ่มประเทศ CLMV นอกจากนี้กลุ่มประเทศ CLMV ยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีแรงงานจำนวนมาก และมีค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย จึงทำให้กลุ่มประเทศ CLMV เป็นทั้งฐานการผลิตและตลาดใหม่ที่นักลงทุนไทยให้ความสนใจ และกลุ่มประเทศ CLMV ยังมีภูมิประเทศที่ใกล้ชิดกับประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงเป็นความได้เปรียบของนักลงทุนไทยในการเข้าไปแสวงหาประโยชน์จากการลงทุน ซึ่งกลุ่มประเทศ CLMV เป็นประเทศกำลังพัฒนา ย่อมจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมาก เพราะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งการสร้างงานให้แก่ประชาชนท้องถิ่น ทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ตลอดจนการพัฒนาประเทศและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ภาพที่ 2 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงเฉลี่ยของประเทศกลุ่ม ASEAN พ.ศ. 2548-2555

ที่มา: UNCTAD (2013)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศที่มีต่อทั้งประเทศผู้ลงทุนและประเทศผู้รับทุน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรมีการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV และวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งผลการวิจัยนี้นักลงทุนไทยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV รวมทั้งรัฐบาลไทยและรัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินนโยบายและกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภท Panel Data ซึ่งประกอบด้วย ประเทศที่ทำการศึกษาทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม โดยมีระยะเวลาที่ทำการศึกษาเป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 รวมทั้งสิ้น 15 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยนี้นักลงทุนไทยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV รวมทั้งรัฐบาลไทยและรัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินนโยบายและกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์

CLMV (Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam) หมายถึง กลุ่มประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม (สถาบันการต่างประเทศ, 2552)

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (Direct Investment Abroad) หมายถึง การลงทุนที่ผู้ลงทุนซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศหนึ่งมีต่อธุรกิจที่มีถิ่นฐานในต่างประเทศ ประกอบด้วย เงินลงทุนในทุนเรือนหุ้น (Equity Capital) ซึ่งหมายถึง การลงทุนด้วยการถือหุ้นที่มีสิทธิ์ร่วมในการบริหารกิจการตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป การกู้ยืมระหว่างบริษัทในเครือ กำไรที่นำกลับมาลงทุน ตราสารหนี้ และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ (Eclectic Theory)

แนวคิดของ Dunning (1981 อ้างใน รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร, 2549) อธิบายว่า องค์กรธุรกิจจะตัดสินใจลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เมื่อบรรลุเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. ความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษ (Ownership Advantages) โดยทั่วไป องค์กรธุรกิจจะต้องมีสินทรัพย์อยู่ในครอบครอง เพื่อที่จะได้นำสินทรัพย์เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งอาจเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น สถานที่ทำการ อาคาร โรงงาน และเครื่องจักร เป็นต้น สินทรัพย์บางอย่างอาจเป็นสินทรัพย์ที่องค์กรธุรกิจอื่นๆ ที่ตั้งอยู่ในแหล่งเดียวกันต่างเหมือนกัน อาทิ สภาพแวดล้อมทางสังคม กฎหมาย นโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุน โครงสร้างตลาด และความพร้อมของตลาดแรงงาน เป็นต้น แต่มีสินทรัพย์พิเศษบางอย่างที่องค์กรธุรกิจสร้างขึ้นเอง หรือได้มาครอบครองโดยวิธีการต่างๆ เช่น การซื้อสิทธิบัตรหรือสัมปทาน เป็นต้น ซึ่งสินทรัพย์เหล่านั้น ได้แก่ ความรู้ทางเทคโนโลยี การบริหารจัดการ ความมีประสบการณ์หรือมีทักษะของบุคลากรภายในองค์กร เป็นต้น

2. ความได้เปรียบในการทำให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเอง (Internalization Advantages) คือ การที่องค์กรธุรกิจจะต้องสามารถนำความได้เปรียบที่ตนมีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์เอง โดยไม่ใช้การขายหรือให้เช่าความได้เปรียบนั้นแก่กิจการภายนอก นั่นคือ องค์กรธุรกิจต้องหาประโยชน์จากความได้เปรียบของตนโดยการขยายการประกอบการไปยังต่างประเทศ ซึ่งอาจทำให้องค์กรธุรกิจได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น เช่น สามารถลดต้นทุนด้านการตลาด สามารถหลีกเลี่ยง การแทรกแซงของรัฐบาล อาทิ การตั้งกำแพงภาษี และการกำหนดโควตา เป็นต้น สามารถควบคุมคุณภาพและราคาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ซื้อในต่างประเทศ และสามารถใช้กลยุทธ์ในการกำหนดราคาขายในประเทศต่างๆ ให้แตกต่างกัน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง (Location Advantages) คือ การที่องค์กรธุรกิจคาดว่าจะสามารถทำกำไรได้โดยอาศัยประโยชน์จากความได้เปรียบของตนเองร่วมกับปัจจัยการผลิตบางอย่างที่มีอยู่ภายนอกประเทศ จึงจะทำให้องค์กรธุรกิจตัดสินใจลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เพราะมิฉะนั้นองค์กรธุรกิจสามารถสนองความต้องการของผู้ซื้อในต่างประเทศได้ โดยการผลิตในประเทศเพื่อขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่จำเป็นต้องออกไปลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งความได้เปรียบจากแหล่งที่ตั้งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแหล่งทรัพยากร คุณภาพและราคาของทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการสื่อสาร ระดับการแทรกแซงของรัฐบาล ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุน และความแตกต่างของวัฒนธรรม เป็นต้น

การที่องค์กรธุรกิจจะตัดสินใจลงทุนโดยตรงในต่างประเทศหรือไม่ และจะตัดสินใจลงทุน ณ แหล่งใด ย่อมขึ้นอยู่กับความได้เปรียบทั้ง 3 ประการ ยิ่งองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่างมากเท่าใด ยิ่งเป็นแรงกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจนั้นใช้ความได้เปรียบให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเองมากขึ้น และถ้าการผลิตในต่างประเทศทำให้เกิดการประหยัดทางด้านการผลิตและการตลาดมากยิ่งขึ้น องค์กรธุรกิจจะตัดสินใจลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ดังนั้นแนวโน้มของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของประเทศใดก็ตาม จึงขึ้นอยู่กับขนาดของความได้เปรียบที่องค์กรธุรกิจเป็นเจ้าของ ความได้เปรียบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง และความเหมาะสมของแหล่งที่ตั้งโรงงาน แต่ถ้าองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบประการใดประการหนึ่งหรือสองประการเท่านั้น องค์กรธุรกิจจะเลือกทางเลือกอื่นในการให้บริการแก่ตลาด เช่น การผลิตในประเทศและส่งออกไปขายต่างประเทศ การให้เช่าซื้อหรือขายสิทธิบัตร เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปเงื่อนไขทางเลือกต่างๆ ขององค์กรธุรกิจ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เงื่อนไขทางเลือกต่างๆ ขององค์กรธุรกิจ

กิจกรรมของบรรษัทข้ามชาติ	ความได้เปรียบที่เกิดจาก		
	การเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษ	การทำให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเอง	แหล่งที่ตั้งในต่างประเทศ
การให้เช่าซื้อหรือขายสิทธิบัตร	มี	ไม่มี	ไม่มี
การส่งออก	มี	มี	ไม่มี
การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ	มี	มี	มี

ที่มา: รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร (2549)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ถ้าองค์กรธุรกิจใดมีความได้เปรียบเหนือกิจการอื่น เนื่องจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่างเท่านั้น เช่น การมีเทคโนโลยีในการผลิตที่มีประสิทธิภาพหรือตราเครื่องหมายการค้าของกิจการเป็นที่รู้จักทั่วไป โดยไม่มีความได้เปรียบอื่นๆ องค์กรธุรกิจมักจะตัดสินใจเลือกการให้บริการแก่ตลาดโดยการทำสัญญาให้เช่าซื้อหรือขายสิทธิบัตร แต่ถ้าองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบ เนื่องจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่าง และมีความสามารถทำให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเอง องค์กรธุรกิจนั้นจะตัดสินเลือกทำการผลิตภายในประเทศ เพื่อส่งออกไปขายภายนอกประเทศ สำหรับองค์กรธุรกิจที่มีความได้เปรียบครบทั้ง 3 ประการ คือ ความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษ และสามารถทำให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเอง รวมทั้งมีแหล่งที่ตั้งในต่างประเทศที่เหมาะสม องค์กรธุรกิจนั้นจะเลือกการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนระหว่างประเทศ ยังอธิบายได้ว่า การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของประเทศใดก็ตามจะมีความสัมพันธ์กับระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น โดยเริ่มจากประเทศที่มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจต่ำ การลงทุนภายในประเทศน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะแรงงานไม่มีคุณภาพ ระบบสาธารณูปโภคไม่ดี ต่อมาเมื่อเศรษฐกิจดีขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงทางด้านสาธารณูปโภค แรงงานมีการศึกษามากขึ้น ตลาดภายในประเทศมีการขยายตัว ทำให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น ผลตอบแทนต่อหน่วยการลงทุนภายในประเทศลดลง องค์กรธุรกิจจึงออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อหาแหล่งที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำ หลีกเลี่ยงกำแพงภาษี รักษาส่วนแบ่งตลาดหรือรักษาระดับกำไรของตนไว้ เป็นต้น ดังนั้น ประเทศที่มีระดับการพัฒนาสูงกว่า ย่อมจะออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศก่อนประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ต่ำกว่า

จากที่ได้อธิบายมาข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่า ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนระหว่างประเทศ ค่อนข้างมีส่วนดีเหนือทฤษฎีอื่นๆ ในแง่ที่ว่าเป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายเงื่อนไขหรือความได้เปรียบต่างๆ ที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนทำการผลิตในต่างประเทศขององค์กรธุรกิจได้สมบูรณ์กว่าทฤษฎีอื่นๆ และสามารถใช้อธิบายได้กับการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศทุกประเภท ทั้งการลงทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ การค้าและการกระจายสินค้า และการบริการอื่นๆ เช่น การธนาคาร และการประกันภัย เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

การศึกษาของ Dunning (2003 อ้างใน อภิรัตน์ จิตต์ช่วย, 2554) อธิบายว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศขององค์กรธุรกิจ แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ดังนี้

1. นโยบายที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของประเทศผู้รับทุน เช่น เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน นโยบายการค้าระหว่างประเทศและการศุลกากร นโยบายภาษี และนโยบายอุตสาหกรรม เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์ แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

2.1 การแสวงหาตลาด (Market Seeking) คือ การลงทุนในประเทศที่มีตลาดขนาดใหญ่หรือตลาดที่กำลังพัฒนา โดยอาจมีเป้าหมายเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดเดิมหรือแสวงหาตลาดใหม่

2.2 การแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ (Resource Seeking) คือ การลงทุนในประเทศที่มีความสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้สามารถซื้อทรัพยากรเหล่านั้นในต้นทุนที่ต่ำที่สุด

2.3 การแสวงหาประสิทธิภาพ (Efficiency Seeking) คือ การลงทุนในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำหรือมีความถนัดในการผลิตสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันขององค์กรธุรกิจ

2.4 การแสวงหาสินทรัพย์ (Asset Seeking) คือ การลงทุนในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และมีความรู้ทางเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการผลิต

3. การรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจของประเทศผู้รับทุน เช่น ผลตอบแทนจากการลงทุน คุณภาพชีวิตของประชากร ระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ระบบธนาคารและระบบการชำระเงิน การคุ้มครองลิขสิทธิ์สินค้า เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประโยชน์ของการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศมีประโยชน์แก่ทั้งประเทศผู้ลงทุนและประเทศผู้รับทุน ดังนี้ (รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร, 2549)

1. ประโยชน์ของประเทศผู้ลงทุน การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทำให้ประเทศผู้ลงทุนได้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากการอยู่ใกล้ชิดแหล่งตลาดหรือแหล่งวัตถุดิบ สามารถขยายการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เมื่อการวิจัยและพัฒนาประสบผลสำเร็จ ผลงานนั้นจะเป็นของกิจการแม่ในประเทศผู้ลงทุน ซึ่งทำให้กิจการแม่ยังคงมีความได้เปรียบทางเทคโนโลยีต่อไป และการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศโดยการร่วมทุนกับกิจการท้องถิ่น ทำให้ประเทศผู้ลงทุนได้มีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการบางอย่างของกิจการท้องถิ่น รวมทั้งยังสามารถส่งออกเครื่องจักร อุปกรณ์ และสินค้าขั้นกลางต่างๆ ยิ่งมีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น อุปสงค์ต่อสินค้าเหล่านั้นจะยิ่งขยายตัว ทำให้มีการขยายการผลิต และทำให้การจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศยังช่วยลดการแข่งขันการประกอบธุรกิจในประเทศ ซึ่งจะทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนภายในประเทศไม่ลดต่ำลงมากเกินไป จนเป็นการทำลายแรงจูงใจในการประกอบการและการสะสมทุนภายในประเทศ

2. ประโยชน์ของประเทศผู้รับทุน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศช่วยให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และตรงกับความต้องการของประเทศผู้รับทุน รวมทั้งอาจทำให้ประเทศผู้รับทุนจะต้องเร่งปรับปรุงพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพดีขึ้นและต้นทุนการผลิตต่ำลง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อผู้บริโภคภายในประเทศที่จะได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพและราคาถูกลง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดผลได้ต่อการจ้างงานภายในประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลได้ทางตรงเกิดจากการที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนตั้งกิจการหรือโรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการภายในประเทศ ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ผลได้ทางอ้อมเกิดจากการที่การลงทุนเหล่านั้นทำให้เกิดการขยายการผลิตที่เกี่ยวเนื่อง ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอีก นอกจากนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุน เพราะช่วยให้ประเทศผู้รับทุนสามารถยกระดับการลงทุนภายในประเทศ และทำให้มีการนำเข้าสินค้าจำเป็นโดยเฉพาะสินค้าประเภททุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสนับสนุน และเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ดังนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

ภคมน สูตถิพันธุ์ (2550) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในจีนในช่วงปี พ.ศ. 2531-2548 และประมาณสมการโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย และอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ผลการศึกษา พบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และอัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในจีน ในขณะที่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในจีน

การศึกษาของ ภคมน สูตถิพันธุ์ (2550) ชี้ให้เห็นว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย และอัตราการเติบโตของดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

กิตติยา ขินแก้ว (2551) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ระยะเวลาการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2535-2549 และประมาณสมการโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ดุลบัญชีเดินสะพัด จำนวนประชากร มูลค่าการส่งออกทั้งหมด มูลค่าการนำเข้าทั้งหมด อัตราเงินเฟ้อ และตัวแปรหุ่นแทนการเป็นสมาชิกอาเซียน ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของกัมพูชา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา อัตราเงินเฟ้อของลาว มีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาว จำนวนประชากรของเมียนมาร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ ในขณะที่ อัตราเงินเฟ้อของเมียนมาร์ มีความสัมพันธ์ทางลบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ และการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของเวียดนาม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม

การศึกษาของ กิตติยา ขินแก้ว (2551) ชี้ให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนประชากร อัตราเงินเฟ้อ และการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

ลัคนิตย์ แก้วเหล่ายูง (2553) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาว ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2551 และประมาณสมการโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาวย้อนหลังหนึ่งปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศย้อนหลังหนึ่งปี อัตราเงินเฟ้อ และจำนวนประชากร ผลการศึกษา พบว่า มูลค่าการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาวย้อนหลังหนึ่งปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศย้อนหลังหนึ่งปี และจำนวนประชากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาว ในขณะที่ อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาว

การศึกษาของ ลัคนิตย์ แก้วเหล่ายูง (2553) ชี้ให้เห็นว่า มูลค่าการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในลาวย้อนหลังหนึ่งปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศย้อนหลังหนึ่งปี อัตราเงินเฟ้อ และจำนวนประชากร เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

อภิญญา ละอองเอก (2554) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ทำการศึกษาทั้งหมด 6 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2553 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross Section Random Effects) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากร อัตราการเปลี่ยนแปลงของกำลังแรงงาน อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับการเปิดประเทศ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง รายจ่ายของรัฐบาลในการให้บริการด้านไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคม และการสื่อสาร ดัชนีค่าสัมประสิทธิ์การแข่งขันระหว่างประเทศ (International Competitive Coefficient Index: ICC) และการสะสมทุนถาวรเบื้องต้น (Gross Fixed Capital Formation) ผลการศึกษา พบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับการเปิดประเทศ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง และการสะสมทุนถาวรเบื้องต้น มีความสัมพันธ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ขณะที่ ดัชนีค่าสัมประสิทธิ์การแข่งขันระหว่างประเทศ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน

การศึกษาของ อภิญญา ละอองเอก (2554) แสดงให้เห็นว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับการเปิดประเทศ ดัชนีค่าเงินที่แท้จริง ดัชนีค่าสัมประสิทธิ์การแข่งขันระหว่างประเทศ และการสะสมทุนถาวรเบื้องต้น เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

Hsieh and Hong (2004) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ทำการศึกษาทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ในช่วงปี ค.ศ. 1990-2001 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled OLS (Cross Section Fixed Effects) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากรย้อนหลังหนึ่งปี อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงย้อนหลังหนึ่งปี ระดับการเปิดประเทศย้อนหลังหนึ่งปี สัดส่วนดุลงบประมาณของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศย้อนหลังหนึ่งปี สัดส่วนรายจ่ายของรัฐบาลด้านการศึกษาต่อจำนวนประชากรย้อนหลังหนึ่งปี และตัวแปรหุ่นแทนวิกฤตการเงินในเอเชีย ผลการศึกษา พบว่า มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากรย้อนหลังหนึ่งปี และระดับการเปิดประเทศย้อนหลังหนึ่งปี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ในขณะที่ วิกฤตการเงินในเอเชีย มีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน

การศึกษาของ Hsieh and Hong (2004) แสดงให้เห็นว่า มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากรย้อนหลังหนึ่งปี ระดับการเปิดประเทศย้อนหลังหนึ่งปี และวิกฤตการเงินในเอเชีย เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Hoang (2005) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศเวียดนาม ในช่วงปี ค.ศ. 1988-2005 และประมาณสมการโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วนจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานต่อจำนวนประชากร 10,000 คน สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อจำนวนประชากร 10,000 คน ระดับการเปิดประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตัวแปรหุ่นแทนวิกฤตการเงินในเอเชีย และตัวแปรหุ่นแทนการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของเวียดนาม ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วนจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานต่อจำนวนประชากร 10,000 คน ระดับการเปิดประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และวิกฤตการเงินในเอเชีย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศเวียดนาม

การศึกษาของ Hoang (2005) ชี้ให้เห็นว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วนของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานต่อจำนวนประชากร 10,000 คน ระดับการเปิดประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และวิกฤตการเงินในเอเชีย เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

Kalotay and Sulstarova (2010) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของรัสเซีย ทำการศึกษาทั้งหมด 40 ประเทศ ในช่วงปี ค.ศ. 1993-2007 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Random Effects) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของรัสเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้รับทุน สัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศภาคบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด ระยะทางระหว่างรัสเซียกับประเทศผู้รับทุน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวนสิทธิบัตร และตัวแปรหุ่นแทนการเป็นประเทศสมาชิกเครือรัฐเอกราชจากสหภาพโซเวียต (Commonwealth of Independent States: CIS) ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของรัสเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้รับทุน สัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศภาคบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด และการเป็นประเทศสมาชิกเครือรัฐเอกราชจากสหภาพโซเวียต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของรัสเซีย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การศึกษาของ Kalotay and Sulstarova (2010) ชี้ให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้ลงทุน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้รับทุน สัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศภาคบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

Mijiyawa (2010) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแอฟริกา ทำการศึกษาทั้งหมด 36 ประเทศ ในช่วงปี ค.ศ. 1980-2009 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled OLS (Fixed Effects) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแอฟริกาย้อนหลังห้าปี ระดับการเปิดประเทศ อัตราเงินเฟ้อ เสถียรภาพการเมือง สัดส่วนผลรวมของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากร จำนวนประชากร และสัดส่วนค่าเช่าทรัพยากรธรรมชาติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ผลการศึกษา พบว่า ระดับการเปิดประเทศ เสถียรภาพทางการเมือง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากร จำนวนประชากร และสัดส่วนค่าเช่าทรัพยากรธรรมชาติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแอฟริกา

การศึกษาของ Mijiyawa (2010) ชี้ให้เห็นว่า ระดับการเปิดประเทศ เสถียรภาพทางการเมือง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากร จำนวนประชากร และสัดส่วนค่าเช่าทรัพยากรธรรมชาติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

Zhang and Daly (2011) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน ทำการศึกษาทั้งหมด 16 ประเทศ ในช่วงปี ค.ศ. 2003-2009 และประมาณสมการโดยวิธี Pooled OLS ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของจีนไปยังประเทศผู้รับทุน มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของจีนจากประเทศผู้รับทุน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อจำนวนประชากร อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ระดับการเปิดประเทศ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด ผลการศึกษา พบว่า มูลค่าการส่งออกของจีนไปยังประเทศผู้รับทุน อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ระดับการเปิดประเทศ และ

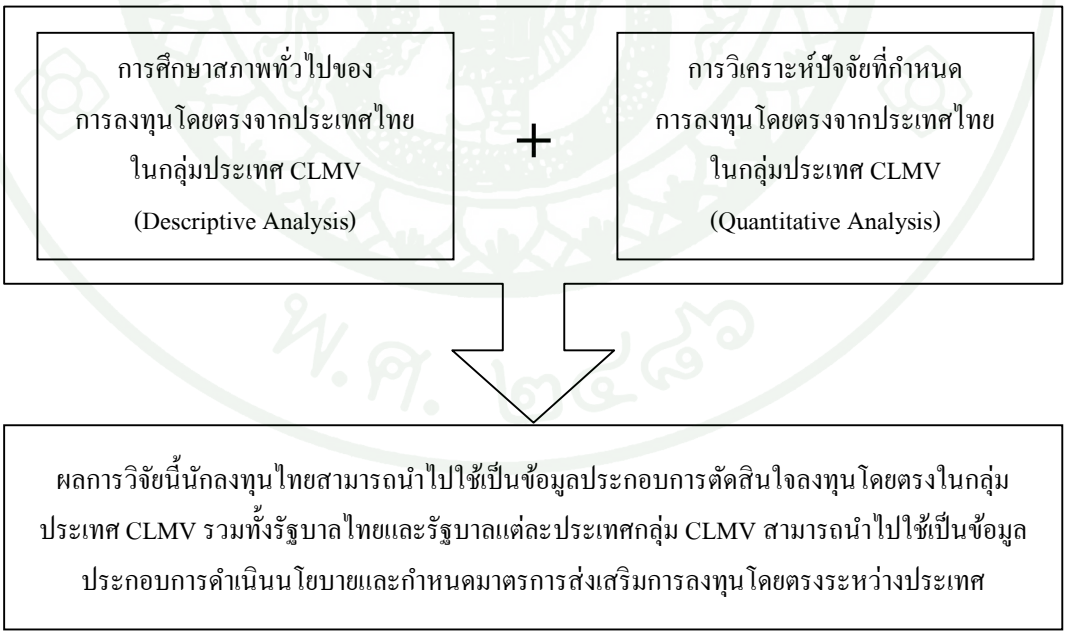
ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน ในขณะที่ มูลค่าการนำเข้าของจีนจากประเทศผู้รับทุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน

การศึกษาของ Zhang and Daly (2011) ชี้ให้เห็นว่า มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศผู้ลงทุนไปยังประเทศผู้รับทุน มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของประเทศผู้ลงทุนจากประเทศผู้รับทุน อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ระดับการเปิดประเทศ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสัดส่วนมูลค่าการส่งออกแร่และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูล

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภท Panel Data ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผสมระหว่างข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section Data) และข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ประกอบด้วย ประเทศที่ทำการศึกษา 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม โดยมีระยะเวลาที่ทำการศึกษาเป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 รวมทั้งสิ้น 15 ปี ซึ่งมีการเก็บข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน เป็นตัวแทนของตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

2. มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ซึ่งเป็นตัวแทนของปัจจัยการลงทุนโดยตรงในอดีตของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี เป็นตัวแทนของปัจจัยศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

4. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ซึ่งเป็นตัวแทนของปัจจัยขนาดตลาดของกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน เป็นตัวแทนของปัจจัยทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ซึ่งมีหน่วยเป็นร้อยละ

6. ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ซึ่งเป็นตัวแทนของปัจจัยค่าจ้างแรงงานของกลุ่มประเทศ CLMV คำนวณได้จากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงต่อจำนวนผู้มีงานทำ ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อคน โดยที่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ใช้ข้อมูลจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งมีหน่วยเป็นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และจำนวนผู้มีงานทำของประเทศผู้รับทุนใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งมีหน่วยเป็นคน

7. ระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน เป็นตัวแทนของปัจจัยนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV คำนวณได้จากสัดส่วนผลรวมของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดและมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ซึ่งมีหน่วยเป็นร้อยละ

8. คู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ซึ่งเป็นตัวแทนของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank) มีหน่วยเป็นจำนวนคู่สาย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเทศผู้ลงทุน ซึ่งได้แก่ ประเทศไทย และประเทศผู้รับทุน ซึ่งประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม โดยในส่วนของประเทศไทยมีการศึกษานโยบายส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยในต่างประเทศ อุตสาหกรรมและประเทศเป้าหมายของการลงทุนใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่างประเทศ และบทบาทของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ สำหรับประเทศผู้รับทุนมีการศึกษานโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศผู้รับทุน กฎระเบียบในการลงทุนของประเทศผู้รับทุน รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศผู้รับทุน กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศผู้รับทุน ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศผู้รับทุน และภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อธิบายโดยใช้ภาพและตาราง

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การตรวจสอบค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Stationary) เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลประเภท Panel Data เป็นข้อมูลผสมระหว่างข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section Data) และข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) โดยข้อมูลจะได้รับผลกระทบจากแนวโน้มของเวลา (Time Trend) ซึ่งสามารถดูกราฟข้อมูลได้ในภาคผนวก ก ทำให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลไม่คงที่ จึงขาดคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ และอาจจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เหนือความคาดหมาย (Shock) โดยหากข้อมูลมีเสถียรภาพ ผลของเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นไม่นานและจะค่อยๆ หมดไป แต่หากข้อมูลไม่มีเสถียรภาพ (Non-Stationary) หรือเกิดปัญหา Unit Root ผลของเหตุการณ์นั้นจะถูกส่งผ่านไปยังอนาคตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงต้องมีการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล โดยใช้การทดสอบ Panel Unit Root ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี คือ วิธี Levin, Lin and Chu วิธี Breitung วิธี Hadri วิธี Im,Pesaran and Shin วิธี Fisher-ADF และวิธี Fisher-PP โดยแต่ละวิธีมีสมมติฐานและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบแตกต่างกัน

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้การทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบมีการแจงแจกแบบไคสแควร์ (Chi Square: X^2) และมีจำนวนชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 2N ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

$$-2\sum_{i=1}^{N}\log(\pi_i) \rightarrow X^2_{2N}$$

โดยที่ π_i คือ ค่า p-value ของการทดสอบ Unit Root ของแต่ละข้อมูลภาคตัดขวาง (i) จากข้อมูลภาคตัดขวางทั้งหมด (N) ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการนำเสนอโดย Maddala and Wuu (1999 อ้างใน Gozgor, 2011)

สมมติฐานของการทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF คือ

H_0 = เกิด Unit Root หรือข้อมูลมีคุณสมบัติ Non-Stationary
H_a = ไม่เกิด Unit Root หรือข้อมูลมีคุณสมบัติ Stationary

3. การวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระเป็นคู่ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ 2 ตัว โดยมีเงื่อนไขว่า ตัวแปรอิสระในแบบจำลองเดียวกันต้องไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

4. การวิเคราะห์สมการ Panel ในการประมาณสมการ Panel แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 แบบจำลอง คือ Fixed Effects Model และ Random Effects Model ซึ่งการตัดสินใจว่าแบบจำลองใดเป็นแบบจำลองที่เหมาะสมนั้นใช้การทดสอบ Hausman จากนั้นจึงประมาณสมการโดยแบบจำลองดังกล่าว โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ ดังนี้ (ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2551)

4.1 Fixed Effects Model

สมมติแบบจำลองสองตัวแปร Fixed Effects Model มีสมการต้นแบบ ดังนี้

$$Y_{i,t} = \alpha_i + \beta X_{i,t} + e_{i,t} \quad (1)$$

โดยที่ α คือ จุดตัด β คือ ความชัน e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน i = 1, 2, …, N คือ ข้อมูลภาคตัดขวาง และ t = 1, 2, …, T คือ เวลา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เห็นได้ว่า α_i คือ จุดตัดของสมการที่แตกต่างกันในแต่ละข้อมูลภาคตัดขวาง ซึ่งแสดงถึง คุณลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือนกันในแต่ละข้อมูลภาคตัดขวาง ในการประมาณสมการโดย Fixed Effects Model นั้นใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยโดยวิธี Pooled OLS

4.2 Random Effects Model

Random Effects Model มีสมการต้นแบบมาจาก Fixed Effect Model ดังนี้

$$Y_{i,t} = \alpha_i + \beta X_{i,t} + e_{i,t} \quad (2)$$

โดยที่ α_i คือ จุดตัดของข้อมูลภาคตัดขวาง ซึ่งประกอบด้วย จุดตัดของข้อมูลทั้งหมด (α) และค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) โดยมีข้อสมมติว่า ε_i มีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์ และค่าความแปรปรวนเท่ากับ σ_ε^2

$$\alpha_i = \alpha + \varepsilon_i \quad (3)$$

แทนสมการ 3 ลงในสมการ 2 จะได้

$$Y_{i,t} = \alpha + \beta X_{i,t} + \varepsilon_i + e_{i,t}$$
$$Y_{i,t} = \alpha + \beta X_{i,t} + u_{i,t}$$
$$u_{i,t} = \varepsilon_i + e_{i,t} \quad (4)$$

จากสมการ 4 จะได้ $u_{i,t}$ คือ Composite Error Term ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ε_i เป็นค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง และ $e_{i,t}$ เป็นค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลทั้งหมด ดังนั้นจึงเรียกสมการรูปแบบนี้ว่า Error Components Model (ECM) โดยมีสมมติฐานที่สำคัญ คือ

$$E(\varepsilon_i X_{i,t} = 0) \quad (5)$$

จากสมการ 5 อธิบายได้ว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) ต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้น การที่ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) ε_i จึงรวมอยู่ใน $u_{i,t}$ ทำให้เกิดปัญหา Autocorrelation ซึ่งการวิเคราะห์โดยวิธี Pooled OLS ละเลยปัญหานี้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวจึงต้องใช้วิธี Generalized Least Square (GLS) (เริงชัย ตันสุชาติ, 2548)

สมมติแบบจำลองสองตัวแปร

$$Y_{i,t} = \alpha + \beta X_{i,t} + u_{i,t} \tag{6}$$

สมมติให้พจน์คลาดเคลื่อนมีลักษณะความสัมพันธ์กันในลำดับที่หนึ่ง หรือ AR(1)

$$u_{i,t} = pu_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t} \tag{7}$$

ในการพิจารณาแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีทราบค่า p และกรณีไม่ทราบค่า p

กรณีทราบค่า p ช่วยให้การแก้ปัญหาง่ายขึ้น และถ้าสมการ 6 เป็นจริง เมื่อย้อนกลับไป 1 ช่วงเวลา ยังคงเป็นจริงเช่นกัน จะได้

$$Y_{i,t-1} = \alpha + \beta X_{i,t-1} + u_{i,t-1} \tag{8}$$

คูณสมการที่ 8 ด้วย p ทั้งสองข้างของสมการ จะได้

$$pY_{i,t-1} = p\alpha + p\beta X_{i,t-1} + pu_{i,t-1} \tag{9}$$

นำสมการ 6 ลบด้วยสมการ 9 จะได้

$$\begin{aligned}(Y_{i,t} - pY_{i,t-1}) &= (\alpha - p\alpha) + (\beta X_{i,t-1} - p\beta X_{i,t-1}) + (u_{i,t-1} - pu_{i,t-1}) \\ &= \alpha(1 - p) + \beta(X_{i,t-1} - pX_{i,t-1}) + (u_{i,t-1} - pu_{i,t-1}) \\ &= \alpha(1 - p) + \beta(X_{i,t-1} - pX_{i,t-1}) + \varepsilon_{i,t}\end{aligned} \tag{10}$$

โดยที่ $\varepsilon_{i,t} = u_{i,t-1} - pu_{i,t-1}$ และเขียนใหม่จะได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

$$Y^{*}_{i,t} = \alpha^{*} + \beta^{*}X^{*}_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (11)$$

เมื่อกำหนดให้ $Y^{*}_{i,t} = Y_{i,t} - pY_{i,t-1}$ $X^{*}_{i,t} = X_{i,t-1} - pX_{i,t-1}$ $\alpha^{*} = \alpha(1 - p)$ และ $\beta^{*} = \beta$

เนื่องจาก $\varepsilon_{i,t}$ สอดคล้องกับสมมติฐานของวิธี OLS ดังนั้นจึงสามารถใช้การประมาณด้วยวิธี OLS กับตัวแปรที่ถูกแปลงค่า และตัวประมาณที่ได้จะมีคุณสมบัติเป็น BLUE จริง ซึ่งเรียกวิธีการนี้ว่า วิธีกำลังสองน้อยที่สุดนัยทั่วไป (Generalized Least Square: GLS)

กรณีไม่ทราบค่า p จะต้องคำนวณหาค่า $\hat{p}$ ก่อน และจึงนำไปแปลงค่ากับแบบจำลอง ซึ่งในทางปฏิบัติจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมาณทุกขั้นตอน ดังนั้นจึงเรียกวิธีการนี้ว่า Feasible GLS (FGLS) หรือ Estimate GLS (EGLS)

เนื่องจากการประมาณสมการ Panel แบ่งออกเป็น 2 แบบจำลอง คือ Fixed Effects Model และ Random Effects Model ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบเพื่อเลือกระหว่างการประมาณสมการโดย Fixed Effects Model และ Random Effects Model ว่าแบบจำลองใดเป็นแบบจำลองที่เหมาะสม โดยใช้การทดสอบ Hausman (1978 อ้างใน ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2551)

สมมติฐานของการทดสอบ Hausman คือ

$H_0 = E(\varepsilon_i X_{i,t} = 0)$

$H_a = E(\varepsilon_i X_{i,t} \neq 0)$

อธิบายได้ว่า การทดสอบมีสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) เป็นสมมติฐานสำคัญของ Random Effects Model และมีสมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis: H_a) คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) ซึ่งเป็นสมมติฐานของ Fixed Effects Model ดังนั้น ถ้าสามารถยอมรับสมมติฐานหลัก แสดงว่า การประมาณสมการโดย Random Effects Model มีความเหมาะสมกว่า Fixed Effects Model

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการนำปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่ากำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มาทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์สมการ Panel ซึ่งกำหนดให้จุดตัด (Intercept) ของสมการแตกต่างกันในแต่ละประเทศ แต่ความชัน (Slope) คงที่ โดยมีรูปแบบสมการ ดังนี้

$$\ln TDI_{i,t} = \alpha_i + \beta_1 \ln TDI_{i,t-2} + \beta_2 \ln GDP_{thai,t-1} + \beta_3 \ln GDP_{i,t-1} + \beta_4 NR_{i,t} - \beta_5 \ln WAGE_{i,t} + \beta_6 OPEN_{i,t} + \beta_7 \ln TELE_{i,t} + e_{i,t} \quad (12)$$

โดยที่

$\ln TDI_{i,t}$ คือ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศ i ในปีที่ t

$\ln TDI_{i,t-2}$ คือ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศ i ในปีที่ t-2

$\ln GDP_{thai,t-1}$ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยในปีที่ t-1

$\ln GDP_{i,t-1}$ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศ i ในปีที่ t-1

$NR_{i,t}$ คือ สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i ในปีที่ t

$\ln WAGE_{i,t}$ คือ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศ i ในปีที่ t

$OPEN_{i,t}$ คือ ระดับการเปิดประเทศของประเทศ i ในปีที่ t

$\ln TELE_{i,t}$ คือ จำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศ i ในปีที่ t

i คือ ประเทศผู้รับทุนทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม

t คือ ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 รวมระยะเวลา 15 ปี

α คือ จุดตัด

β_1 β_2 β_3 β_4 β_5 β_6 β_7 คือ ความชัน

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากสมการที่ 12 เห็นได้ว่า มีการใส่ Natural Logarithm หรือที่นิยมใช้สัญลักษณ์เป็น ln ในตัวแปรบางตัว ซึ่งได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศ i ในปีที่ t ($\ln TDI_{i,t}$) มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศ i ในปีที่ t-2 ($\ln TDI_{i,t-2}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยในปีที่ t-1 ($\ln GDP_{thai,t-1}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศ i ในปีที่ t-1 ($\ln GDP_{i,t-1}$) ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศ i ในปีที่ t ($\ln WAGE_{i,t}$) และจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศ i ในปีที่ t ($\ln TELE_{i,}$) เนื่องจากตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรเชิงปริมาณที่มีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลาค่อนข้างมาก ส่งผลให้ข้อมูลมีการกระจายตัวสูง ดังนั้นจึงใช้ Natural Logarithm เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจุกตัวมากขึ้น และลดความผันผวนของข้อมูล

นอกจากนี้ มีการใช้ข้อมูลย้อนหลังสำหรับตัวแปรบางตัว (Lag Variable) ซึ่งได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศ i ในปีที่ t-2 ($\ln TDI_{i,t-2}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยในปีที่ t-1 ($\ln GDP_{thai,t-1}$) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศ i ในปีที่ t-1 ($\ln GDP_{i,t-1}$) เพราะการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ณ เวลาปัจจุบัน ในบางกรณีอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระในช่วงเวลาที่ผ่านมา เช่น การเพิ่มขึ้นของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมา คาดว่าจะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนในปีปัจจุบันเพิ่มขึ้น และการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในอดีต คาดว่าจะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนในปีปัจจุบันเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ตัวแปรดังกล่าวยังสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ผลการประมาณแบบจำลองโดยรวมดีขึ้น

สำหรับหลักเกณฑ์ในการเลือกแบบจำลอง ควรพิจารณาจากค่าสถิติต่างๆ ประกอบกัน ได้แก่ (เริงชัย ตันสุชาติ, 2548)

1. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอย (Standard Error of Estimated: SEE หรือ Standard Error of Regression) เป็นค่าที่บอกความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) ที่แตกต่างไปจากค่าประมาณ ($\hat{Y}$) ถ้าค่า SEE เข้าใกล้ 0 มาก แสดงว่า ค่าประมาณ ($\hat{Y}$) มีความคลาดเคลื่อนต่ำ เป็นแบบจำลองที่ดี

2. R-Square (R^2) เป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด โดย R^2 มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่า R^2 เข้าใกล้ 1 มาก แสดงว่าเป็นแบบจำลองที่ดี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. Adjusted R-Square ($\bar{R}^2$) เนื่องจากการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไปในแบบจำลอง จะส่งผลให้ค่า R^2 เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการพัฒนาค่า $\bar{R}^2$ โดยที่ $\bar{R}^2$ จะมีค่าน้อยกว่า R^2 ในการเปรียบเทียบแบบจำลอง หลักเกณฑ์ $\bar{R}^2$ จะวัดได้ดีกว่า R^2

สมมติฐานการวิจัย

ประเทศไทยมีการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นตลาดที่กำลังพัฒนา และมีความพร้อมทางด้านทรัพยากร กลุ่มประเทศ CLMV จึงเป็นทั้งฐานการผลิตและตลาดใหม่ที่นักลงทุนไทยให้ความสนใจ ซึ่งปัจจัยต่างๆ กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV โดยมีสมมติฐานของปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ($\ln TDI_{i,t-2}$) เป็นตัวแทนของการลงทุนโดยตรงในอดีตของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ซึ่งการคาดการณ์นี้มาจากการศึกษาของ Hsieh and Hong (2004) และลัคนิตย์ แก้วเหล่ายูง (2553) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน สะท้อนให้เห็นว่า นักลงทุนไทยคาดว่าจะสามารถทำกำไรได้จากการใช้ปัจจัยการผลิตบางอย่างภายในประเทศผู้รับทุน จึงเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนไทยตัดสินใจขยายกิจการในประเทศผู้รับทุนมากขึ้น

2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของไทยย้อนหลังหนึ่งปี ($\ln GDP_{thai,t-1}$) เป็นตัวแทนของศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน การคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Ownership Advantages ของ Dunning (1981) และการศึกษาของ Kalotay and Sulstarova (2010) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทย แสดงถึง สถานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริงและระดับการพัฒนาประเทศ ซึ่งคาดว่าประเทศไทยจะต้องมีสินทรัพย์พิเศษบางอย่างเพิ่มขึ้น เช่น ความรู้ทางเทคโนโลยี การบริหารจัดการ ความมีประสบการณ์หรือทักษะของบุคลากรในประเทศ จึงเป็นแรงจูงใจให้ประเทศไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{i,t-1}$) เป็นตัวแทนของขนาดตลาดกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ซึ่งการคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อแสวงหาตลาด (Market Seeking) ของ Dunning (2003) รวมทั้งการศึกษาของภคมน สูติพันธ์ (2550) อภิญญา ละอองเอก (2554) Hoang (2005) และ Zhang and Daly (2011) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน แสดงถึง รายได้ที่แท้จริงของประเทศและขนาดตลาดประเทศที่มีตลาดขนาดใหญ่ และประชากรมีอำนาจซื้อสูง จึงสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดสินค้าและบริการในต่างประเทศ

4. สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของผู้รับทุน ($NR_{i,t}$) เป็นตัวแทนของทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ซึ่งการคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ (Resource Seeking) ของ Dunning (2003) รวมทั้งการศึกษาของ Kalotay and Sulstarova (2010) และ Zhang and Daly (2011) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน แสดงให้เห็นว่า ประเทศผู้รับทุนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จึงทำให้ประเทศนั้นสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ

5. ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ($lnWAGE_{i,t}$) เป็นตัวแทนของค่าจ้างแรงงานของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางลบกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ซึ่งการคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อแสวงหาประสิทธิภาพในการผลิต (Efficiency Seeking) ของ Dunning (2003) รวมทั้งการศึกษาของ Hsieh and Hong (2004) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการในประเทศผู้รับทุนสูงขึ้น นักลงทุนจึงมักหลีกเลี่ยงการลงทุนโดยตรงในประเทศที่มีต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูง และย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีต้นทุนค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. ระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน ($OPEN_{i,t}$) เป็นตัวแทนของนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน การคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดปัจจัยด้านนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของ Dunning (2003) รวมทั้งการศึกษาของอภิญญา ละอองเอก (2554) Hsieh and Hong (2004) Hoang (2005) และ Mijiyawa (2010) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุนนั้น อาจมาจากการที่มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นถูกใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ หรืออาจมาจากการที่มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศได้มีการนำเข้าสินค้าเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตโดยสินค้าที่ผลิตขึ้นจะถูกจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งทั้งสองกรณีสะท้อนถึงนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุน จึงสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

7. จำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ($lnTELE_{i,t}$) เป็นตัวแทนของระบบโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ซึ่งการคาดการณ์นี้มาจากแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดปัจจัยด้านการรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจของ Dunning (2003) รวมทั้งการศึกษาของ Hoang (2005) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน แสดงให้เห็นว่า ประเทศผู้รับทุนมีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐานในการรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจ เช่น ระบบการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ประเทศที่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสมบูรณ์ จึงสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย ในกลุ่มประเทศ CLMV

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเทศไทย และประเทศผู้รับทุน ซึ่งได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม ตามลำดับ

ประเทศไทย

นโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศ

การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2555)

ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2541-2542 ภายหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ รัฐบาลประกาศควบคุมหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2543-2550 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกประกาศที่ 1/2543 กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนใหม่ และแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน เมื่อปี พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มวงเงินของการลงทุน และปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับองค์การการค้าโลก

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2551-2552 รัฐบาลได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มเติม และเพิ่มสิทธิประโยชน์ในการลงทุน

ช่วงที่ 4 พ.ศ. 2553-2555 รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์การลงทุนใหม่ และมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย โดยเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2553 กระทรวงการคลังออกประกาศกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยออก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อผ่อนคลายระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อให้บุคคลในประเทศสามารถลงทุนในต่างประเทศได้คล่องตัวมากขึ้น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2553)

1. ผ่อนคลายระเบียบการลงทุนโดยตรงหรือให้กู้ในต่างประเทศ ดังนี้

1.1 อนุญาตให้นิติบุคคลลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือที่ต่างประเทศ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

1.2 อนุญาตให้นิติบุคคลให้กู้แก่กิจการที่ต่างประเทศที่ไม่ใช่กิจการในเครือได้ไม่เกินปีละ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

การลงทุนให้กู้ตามข้อ 1.1 และ 1.2 จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

1) จะต้องเป็นการลงทุนหรือให้กู้แก่กิจการที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ต่างประเทศ และกิจการดังกล่าวจะต้องมีการประกอบธุรกิจจริงตามวัตถุประสงค์ของกิจการนั้นหรือตามที่แจ้งไว้กับหน่วยงานที่กำกับดูแล

2) ให้ลงทุนหรือให้กู้เป็นเงินตราต่างประเทศเท่านั้น ยกเว้นกรณีที่ลงทุนหรือให้กู้แก่กิจการในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามหรือประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย เพื่อที่จะนำไปใช้เพื่อการค้าหรือการลงทุนในประเทศไทยหรือในประเทศดังกล่าว ให้ลงทุนหรือให้กู้เป็นเงินบาทได้

3) ผู้ลงทุนจะต้องจัดทำคำรับรองในการส่งเงินตราต่างประเทศออกไปลงทุนหรือให้กู้ยืมตามที่กำหนด และในกรณีที่ผู้ลงทุนประสงค์จะส่งเงินไปลงทุนหรือให้กู้เป็นจำนวนตั้งแต่ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า ต่อปี ให้นิติบุคคลรับอนุญาตแจ้งให้ผู้ลงทุนแจ้งความประสงค์การลงทุนหรือให้กู้ยืมต่อเจ้าพนักงานตามแบบที่เผยแพร่ใน www.bot.or.th ภายใต้หัวข้อระเบียบหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน/แบบรายงาน/บุคคลทั่วไป และเรียกให้ผู้ลงทุนยื่นแบบรับทราบการแจ้งความประสงค์การลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศหรือแบบรับทราบการแจ้งความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสงค์การให้กู้ยืมแก่กิจการที่ต่างประเทศที่ออกโดยเจ้าพนักงาน พร้อมคำรับรองและเอกสารหลักฐานประกอบการขอซื้อ แลกเปลี่ยน หรือถอนเงินตราต่างประเทศ ตามที่กำหนด ทั้งนี้ ให้นิติบุคคลรับอนุญาตดูแลไม่ให้ผู้ลงทุนทำธุรกรรมข้างต้น โดยมีเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

2. เพิ่มวงเงินซื้ออสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศเป็นจำนวนไม่เกินปีละ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

3. เพิ่มวงเงินที่อนุญาตให้บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศซื้อ แลกเปลี่ยน หรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากนิติบุคคลรับอนุญาต เพื่อฝากไว้กับนิติบุคคลรับอนุญาตโดยไม่ต้องแสดงภาระผูกพันให้มียอดคงค้างในบัญชีดังกล่าวได้ไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าสำหรับนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา

4. ผ่อนผันให้นิติบุคคลที่มีแหล่งเงินได้ค่าสินค้าหรือบริการจากต่างประเทศ โอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศประเภทแหล่งต่างประเทศ เพื่อชำระค่าสินค้าบริการให้แก่นิติบุคคลในประเทศ โดยให้โอนเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศประเภทแหล่งต่างประเทศหรือแหล่งในประเทศได้ ทั้งนี้ ในการรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ให้นิติบุคคลรับอนุญาตถือปฏิบัติตามเงื่อนไขและวงเงินที่กำหนดสำหรับบัญชีแต่ละประเภท รวมทั้งการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศให้แก่บุคคลอื่นในประเทศ โดยไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นให้ยื่นขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานก่อน

5. ผ่อนคลายการยื่นแบบรายงานเอกสารหลักฐาน และระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้แก่

5.1 ผ่อนผันการยื่นแบบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศในกรณีที่ทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนต่ำกว่า 50,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า รวมทั้งผ่อนผันการยื่นเอกสารหลักฐานในกรณีการโอนเงินออกเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่มีจำนวนเงินต่ำกว่า 50,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า ให้ยื่นเฉพาะเอกสารแจ้งวัตถุประสงค์ในการโอนเงิน ทั้งนี้ การผ่อนผันการยื่นเอกสารหลักฐานข้างต้น ไม่รวมกรณีการโอนเงินออกเพื่อซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศ การส่งเงินที่เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินบางประเภทกับคู่สัญญาในต่างประเทศ เช่น อนุพันธ์ หรือการยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์ เป็นต้น และการฝากเงินในต่างประเทศ ซึ่งเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เฉพาะ หรือเป็นกรณีที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.2 ผ่อนผันให้ผู้ส่งออกไม่ต้องจัดให้ได้เงินตราต่างประเทศค่าของส่งออกที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

5.3 อนุญาตให้นิติบุคคลต่างประเทศที่ระดมทุนในประเทศไทย โดยการนำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นำเงินบาทที่ได้จากการเสนอขายหลักทรัพย์ดังกล่าวซื้อเงินตราต่างประเทศกับนิติบุคคลรับอนุญาต เพื่อโอนออกได้ตามจำนวนที่เสนอขายได้จริง โดยต้องยื่นหลักฐานจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่แสดงจำนวนเงินที่เสนอขายได้จริง

นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 มาตรการหลัก ได้แก่ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2555)

1. มาตรการทางภาษี เช่น สามารถนำค่าใช้จ่ายจากการแสดงสินค้าในต่างประเทศ หักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีพิเศษ เป็นต้น

2. มาตรการทางการเงิน เช่น การให้เงินอุดหนุน การให้สินเชื่อเงื่อนไขพิเศษ การช่วยหาแหล่งเงินทุน และการประกันความเสี่ยง เป็นต้น

3. มาตรการอำนวยความสะดวกและอื่นๆ เช่น การจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ การจัดตั้งสำนักส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ และการอบรมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เป็นต้น

อุตสาหกรรมและประเทศเป้าหมายของการลงทุนในต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศมีความจำเป็นต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดทางด้านทรัพยากรในประเทศ และเพื่อแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (Thailand Board of Investment) ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การลงทุน อุตสาหกรรมและประเทศเป้าหมาย รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ซึ่งการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยในต่างประเทศ แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. การแสวงหาวัตถุดิบที่ประเทศไทยขาดแคลน โดยมีตัวอย่างอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น อัญมณี เหมืองแร่ ฟอกหนัง ประมง ป่าไม้ พลังงาน เหล็ก และการเลี้ยงโคนม เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของการลงทุนอาจเป็นการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น เพื่อผลิตวัตถุดิบหรือแปรรูปขั้นต้น และส่งกลับมาเป็นวัตถุดิบขั้นต้นสำหรับอุตสาหกรรมในประเทศ

2. การขยายตลาดให้กับสินค้าหรือบริการในประเทศ โดยมีตัวอย่างอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น ผลิตภัณฑ์อาหาร กิจการก่อสร้าง กิจการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์พลาสติกโดยเฉพาะของใช้ในครัวเรือน อาหารสัตว์ สำนักงานขายและศูนย์กระจายสินค้า เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของการลงทุนอาจเป็นการลงทุนเองหรือการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น เพื่อผลิตสินค้าสำเร็จรูป และเพื่อรองรับการส่งออกวัตถุดิบหรือสินค้ากึ่งสำเร็จรูปจากประเทศไทย

3. การรักษาส่วนแบ่งตลาดหรือขยายตลาดสินค้าไทยในตลาดโลก เนื่องจากปัจจุบันสินค้าหลายชนิดสูญเสียความสามารถในการแข่งขันจากการที่ต้นทุนในประเทศสูงขึ้น โดยมีตัวอย่างอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า เครื่องประดับ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของการลงทุนอาจเป็นการลงทุนเองหรือร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น หรือว่าจ้างนักลงทุนท้องถิ่นผลิต เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม โดยอาศัยประโยชน์จากต้นทุนที่ต่ำกว่าประเทศไทย และสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดประเทศเป้าหมายของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลำดับ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2555)

ลำดับ 1 ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศเมียนมาร์ ประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา

ลำดับ 2 ประเทศจีน ประเทศอินเดีย และอาเซียนอื่นๆ

ลำดับ 3 ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และแอฟริกา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทบาทของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ

รัฐบาลไทยมีบทบาทในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2555)

1. การจัดตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบายและเครื่องมือสนับสนุนต่างๆ ทั้งมาตรการด้านภาษีอากร มาตรการด้านการเงิน และมาตรการอื่นๆ ที่จำเป็น

2. การจัดตั้งสำนักส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ

3. การจัดตั้งศูนย์พัฒนาการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อจัดอบรมหลักสูตรสร้างนักลงทุนไทยไปลงทุนต่างประเทศ

4. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลการลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุนอย่างครบวงจร รวมทั้งมีที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือและแนะนำนักลงทุนไทยในการไปลงทุนในประเทศเป้าหมาย

5. การศึกษาลู่ทางการลงทุนเชิงลึกในอุตสาหกรรมเป้าหมายสาขาต่างๆ

6. การจัดสัมมนาเผยแพร่แนวทางการลงทุนในหัวข้อต่างๆ เช่น กฎระเบียบการทำธุรกิจในต่างประเทศ โอกาสทางการตลาดในอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ เป็นต้น

7. การนำนักลงทุนไทยไปสำรวจลู่ทางการลงทุน และหารือกับหน่วยงานรัฐในต่างประเทศ

8. การประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาให้กับนักลงทุน

9. การเจรจาแบบรัฐต่อรัฐในประเทศเป้าหมาย เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจและลดอุปสรรคของนักลงทุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ต่อมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด พ.ศ. 2541-2555

พ.ศ.	มูลค่าการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศทั้งหมด (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	มูลค่าการลงทุนโดยตรงของไทยในกลุ่มประเทศ CLMV (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
2541	187.00	15.86	8.48
2542	404.00	14.41	3.57
2543	190.00	13.86	7.29
2544	275.00	96.06	34.93
2545	228.00	11.06	4.85
2546	476.00	113.15	23.77
2547	539.00	112.43	20.86
2548	2153.91	240.65	11.17
2549	1933.93	258.95	13.39
2550	5631.82	2150.97	38.19
2551	7689.52	2025.83	26.35
2552	8156.94	1700.50	20.85
2553	8474.31	694.58	8.20
2554	67551.28	4651.23	6.89
2555	74356.40	4896.36	6.58

หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

จากตารางที่ 3 เห็นได้ว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 ประเทศไทยมีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2543 รัฐบาลไทยมีการปรับปรุงนโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งในปี พ.ศ. 2544 มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุน ส่งผลให้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 จากการที่รัฐบาลไทยปรับปรุง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับองค์การการค้าโลก และการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มเติม ตลอดจนการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ โดยกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม ถือเป็นประเทศที่รัฐบาลไทยกำหนดให้เป็นประเทศเป้าหมายของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2550 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีสัดส่วนสูงสุดถึงร้อยละ 38.19 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด แม้ว่ามูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV แต่ละปี มีสัดส่วนไม่สูงมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยในต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มประเทศ CLMV มีการเปิดประเทศได้ไม่นาน แต่กลุ่มประเทศ CLMV ยังมีโอกาสในการลงทุนหลายสาขา ซึ่งนักลงทุนไทยควรให้ความสำคัญ (กิตติยา ขินแก้ว, 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศผู้รับทุน

ประเทศกัมพูชา

นโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศกัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศครั้งแรกในปี พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดในปี พ.ศ. 2546 โดยให้ความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติว่าจะได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินในทุกๆ ด้านเท่าเทียมกับประชาชนกัมพูชา และให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

- มีสิทธิเลือกระหว่างการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือการลดหย่อนภาษีทรัพย์สินที่ใช้ในการผลิต (ค่าเสื่อม) โครงการลงทุนที่เลือกการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะได้รับการยกเว้นภาษีนานสูงสุด 9 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทกิจการและจำนวนเงินลงทุน หลังจากนั้นจะต้องเสียภาษีดังกล่าวในอัตราร้อยละ 20 สำหรับกิจการทั่วไป และร้อยละ 30 สำหรับการผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ทองคำ และอัญมณี เป็นต้น สำหรับโครงการลงทุนที่เลือกรับการลดหย่อนภาษีทรัพย์สินที่ใช้ในการผลิตจะได้รับการลดหย่อนภาษีในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจในปีแรกของการซื้อหรือหลังจากปีแรกที่ทรัพย์สินถูกใช้

- ยกเว้นอากรขาเข้า โครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกหรือโครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อสนับสนุนธุรกิจส่งออกจะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร วัสดุก่อสร้าง และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ส่วนโครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าจะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเฉพาะเครื่องจักรและวัสดุก่อสร้างเท่านั้น

- ยกเว้นอากรขาออก สินค้าส่วนใหญ่จะได้รับการยกเว้นอากรขาออก ยกเว้น ยางพารา ไม้แปรรูป ปลาและสินค้าจากทะเล แร่รัตนชาติและหินมีค่า ซึ่งอัตราการเก็บอากรขึ้นอยู่กับลักษณะของการแปรรูป

- สิทธิประโยชน์เรื่องที่ดิน สัญญาเช่าที่ดินระยะยาวไม่มีข้อจำกัดทางด้านระยะเวลาในการเช่า และหากเป็นสัญญาเช่าที่ดินระยะสั้นที่มีการกำหนดระยะเวลาในการเช่า สามารถขอขยาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เวลาได้ นอกจากนี้ นักลงทุนสามารถนำที่ดินไปเป็นหลักประกันในการกู้เงิน รวมทั้งสามารถโอนสิทธิในอสังหาริมทรัพย์และทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ปลูกสร้างบนที่ดินแปลงดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่ได้รับสัมปทานหรือการเช่า

- หลักประกันและการคุ้มครองการลงทุน รัฐบาลกัมพูชาจะไม่มีการควบคุมราคาสินค้าหรือบริการของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และจะไม่ยึดกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนมาเป็นของรัฐ นอกจากนี้ นักลงทุนสามารถซื้อและส่งออกเงินตราต่างประเทศ เพื่อชำระค่าสินค้า เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าใช้สิทธิ และค่าจัดการ รวมทั้งสามารถส่งออกกำไรหรือเงินทุนกลับประเทศได้ทั้งระหว่างการลงทุนและภายหลังเลิกโครงการ

- มีสิทธิจ้างแรงงานต่างชาติ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นแรงงานต่างชาติที่มีคุณสมบัติและความเชี่ยวชาญในตำแหน่งงานที่ประชาชนกัมพูชาไม่สามารถทำได้ ทั้งนี้ แรงงานต่างชาติต้องมีการขอใบอนุญาตเข้าเมืองประเภททำงาน และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายว่าด้วยแรงงานและการเข้าเมืองกำหนด

กฎระเบียบการลงทุนของประเทศกัมพูชา

กัมพูชามีหน่วยงานที่ดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ คือ Council for the Development of Cambodia (CDC) ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจกรรมการลงทุนทั้งหมดของประเทศ เช่น การส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน การพิจารณาจัดทำและบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น ประกอบด้วยคณะทำงานต่างๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

- Cambodian Investment Board (CIB) ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอสำหรับภาคเอกชนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนนอกเขตเศรษฐกิจ

- Cambodian Special Economic Zone Board (CSEZB) ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอสำหรับภาคเอกชนที่ขอรับการส่งเสริมการการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

- Cambodian Rehabilitation and Development Board (CRDB) ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือรัฐบาลต่างชาติและองค์กรระหว่างประเทศในการติดต่อกับหน่วยงานภายในประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กฎหมายการลงทุนของกัมพูชากำหนดให้ Council for the Development of Cambodia (CDC) เป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุนครบวงจร (One Stop Service) หน่วยงานเอกชนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจะสามารถทราบผลการตอบรับหรือปฏิเสธการให้การส่งเสริมการลงทุนภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ยื่นเอกสารสมบูรณ์ เมื่อ Council for the Development of Cambodia (CDC) ตอบรับให้การส่งเสริมการลงทุนจะดำเนินการออกใบรับรองการจดทะเบียนที่มีเงื่อนไข (Condition Registration Certificate) เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับติดต่อกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตและออกใบอนุญาตต่างๆ โดยหน่วยงานเหล่านี้จะต้องพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน 28 วันทำการ และ Council for the Development of Cambodia (CDC) จะออกใบรับรองการจดทะเบียนขั้นสุดท้าย (Final Registration Certificate) โดยถือวันที่ออกเอกสารเป็นวันเริ่มต้นของการให้การส่งเสริมการลงทุน ซึ่งนักลงทุนสามารถเริ่มดำเนินโครงการลงทุนได้ทันที ทั้งนี้ หากผ่านขั้นตอนการพิจารณาเห็นชอบจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตและออกใบอนุญาตต่างๆ แต่ Council for the Development of Cambodia (CDC) ไม่ตอบกลับภายใน 3 วันทำการ ให้ถือว่าเห็นชอบโดยอัตโนมัติ

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศกัมพูชา

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศกัมพูชามี 4 รูปแบบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

1. กิจการที่นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด การลงทุนรูปแบบนี้ บริษัทต้องมีเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แต่สำหรับกิจการบางประเภท เช่น ธนาคารพาณิชย์ต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และบริษัทประกันภัยต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หลังจากยื่นจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท บริษัทต้องยื่นรายงานทุกเดือน แม้จะไม่มีการประกอบการ และจะต้องจดทะเบียนการจ้างแรงงานกับกระทรวงแรงงานของกัมพูชาภายใน 30 วันนับตั้งแต่ประกอบกิจการ ซึ่งต้องรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ การจ้างแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศกัมพูชาจะต้องได้รับใบอนุญาตให้ทำงาน

2. กิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) เป็นการลงทุนที่ไม่จำกัดสัญชาติ โดยสามารถลงทุนร่วมกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่ต้องมีบุคคลสัญชาติกัมพูชาร่วมถือหุ้นร้อยละ 51 ขึ้นไป ซึ่งสามารถนำที่ดิน เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่นๆ มาประเมินเป็นทุนของโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. Build-Operator-Transfer (BOT) การลงทุนรูปแบบนี้เป็นกิจการที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐในการลงทุนบริหารจัดการ และเก็บผลประโยชน์จากการดำเนินการด้านสาธารณูปโภค โดยระยะเวลาสูงสุดของการได้รับสัมปทานครั้งละไม่เกิน 30 ปี ซึ่งสามารถขยายเวลาได้ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาสัมปทาน และต้องส่งมอบสาธารณูปโภคทั้งหมดในสภาพดีให้กับภาครัฐหรือหน่วยงานที่ให้สัญญา โดยไม่คิดมูลค่าในวันสิ้นสุดสัญญา

4. สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract: BCC) การลงทุนรูปแบบนี้เป็นการลงทุนที่ได้สัญญาดำเนินกิจการกับหน่วยงานภาครัฐของกัมพูชา และตกลงจะแบ่งปันผลกำไรระหว่างกัน โดยไม่ก่อตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศกัมพูชา

ประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศกัมพูชา ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

1. เกษตรกรรม อุตสาหกรรมการเกษตร

2. ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและโทรคมนาคม

3. พลังงานและไฟฟ้า

4. อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก

5. อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก

6. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

7. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

8. เหมืองแร่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศกัมพูชา

จากตารางที่ 4 จำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 พบว่า ในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 102 โครงการ ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีจำนวน 40 โครงการ เป็นสัดส่วนร้อยละ 39.2 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 148 โครงการ ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีจำนวน 78 โครงการ เป็นสัดส่วนร้อยละ 52.7 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 157 โครงการ ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีจำนวน 82 โครงการ เป็นสัดส่วนร้อยละ 52.2 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด รองลงมา คือ การผลิตรองเท้า โรงสีข้าว และอุตสาหกรรมการเกษตร ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	พ.ศ. 2553		พ.ศ. 2554		พ.ศ. 2555	
	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	40	39.2	78	52.7	82	52.2
รองเท้า	8	7.8	8	5.4	13	8.3
โรงสีข้าว	-	0	3	2.0	9	5.7
อุตสาหกรรมการเกษตร	13	12.7	1	0.7	5	3.2
ยางพารา	9	8.8	20	13.5	4	2.5
การท่องเที่ยว	2	2.0	-	0	3	1.9
สิ่งทอ	-	0	6	4.1	4	2.5
อื่นๆ	30	29.4	32	21.6	37	23.6
รวม	**102**	**100.0**	**148**	**100.0**	**157**	**100.0**

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 พบว่า ในปี พ.ศ. 2553 มีมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่ากับ 172.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 75.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 43.69 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2554 มีมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่ากับ 507.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ การผลิตยางพารา โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 295 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 58.15 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2555 มีมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่ากับ 334.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 165.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 49.48 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด รองลงมา คือ ธุรกิจศูนย์การค้า โรงสีข้าว การผลิตรองเท้า และการผลิตยางพารา ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 มูลค่าการลงทุนของโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2553-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

พ.ศ. 2553			**พ.ศ. 2554**			**พ.ศ. 2555**		
ประเภทธุรกิจ	**มูลค่า[1]**	**สัดส่วน (ร้อยละ)**	**ประเภทธุรกิจ**	**มูลค่า[1]**	**สัดส่วน (ร้อยละ)**	**ประเภทธุรกิจ**	**มูลค่า[1]**	**สัดส่วน (ร้อยละ)**
1. อุตสาหกรรมการเกษตร	75.5	43.69	1. ยางพารา	295.0	58.15	1. เสื้อผ้า	165.3	49.48
2. เสื้อผ้า	53.8	31.13	2. เสื้อผ้า	130.2	25.67	2. ศูนย์การค้า	39.5	11.82
3. อุตสาหกรรม	7.5	4.34	3. ท่องเที่ยว	14.5	2.86	3. โรงสีข้าว	38.3	11.46
4. ขนส่ง	3.0	1.74	4. เหมืองแร่	12.0	2.37	4. รองเท้า	18.5	5.54
5. ท่องเที่ยว	3.0	1.74	5. ก่อสร้าง	10.0	1.97	5. ยางพารา	9.0	2.69
อื่นๆ	30.0	17.36	อื่นๆ	45.6	8.99	อื่นๆ	63.5	19.01
รวม	**172.8**	**100.00**	**รวม**	**507.3**	**100.00**	**รวม**	**334.1**	**100.00**

หมายเหตุ: [1] มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา มีหน่วยเป็น ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา

ตั้งแต่กัมพูชาเปิดรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2537 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 พบว่า มีมูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชาเท่ากับ 9,658.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมสูงสุด ได้แก่ มาเลเซีย โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสมเท่ากับ 1,962.33 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 20.32 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ จีน ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชาเป็นลำดับที่ 9 โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสม 306.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 3.17 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 มูลค่าการลงทุนสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา พ.ศ. 2537-2555 จำแนกประเทศ

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	มาเลเซีย	1,962.33	20.32
2	จีน	905.14	9.37
3	ไต้หวัน	650.71	6.74
4	สหรัฐอเมริกา	470.20	4.87
5	เกาหลีใต้	406.68	4.21
6	เวียดนาม	400.62	4.15
7	ฮ่องกง	317.54	3.29
8	สิงคโปร์	306.33	3.17
9	ไทย	306.23	3.17
	อื่นๆ	3932.62	40.72
	รวม	**9,658.40**	**100.00**

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

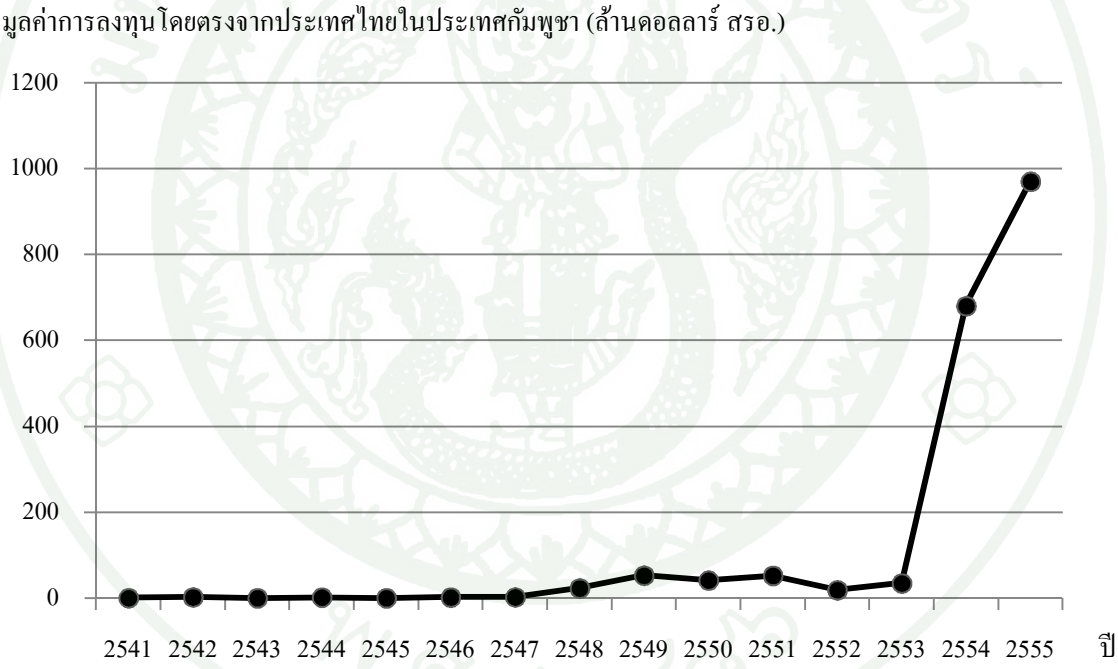
ตารางที่ 7 มูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการลงทุนที่ธุรกิจไทยถือหุ้นและได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนของธุรกิจไทยต่อมูลค่าการลงทุนทั้งหมด พ.ศ. 2537-2553 จำแนกประเภทธุรกิจ

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)		สัดส่วนทุนของธุรกิจไทยต่อทุนรวม (ร้อยละ)
		ทุนรวม	ทุนของธุรกิจไทย	
1	การแปรรูปอาหาร	20.56	17.54	85.31
2	การแปรรูปไม้	27.50	23.62	85.89
3	ธุรกิจทางเคมี	1.40	0.89	63.57
4	สื่อสารมวลชน	1.16	1.07	92.24
5	น้ำมันปิโตรเลียม	1.05	0.30	28.57
6	โรงงานประกอบรถยนต์	2.00	2.00	100.00
7	โรงงานไฟฟ้า	11.20	8.00	71.43
8	โรงพยาบาล	0.49	0.24	48.98
9	ธุรกิจทางการแพทย์	10.00	10.00	100.00
10	ก๊าซธรรมชาติ	1.00	0.54	54.00
11	เหมืองแร่	7.36	5.98	81.25
12	การก่อสร้าง	1.33	1.33	100.00
13	โรงแรม	138.40	63.15	45.63
14	โทรคมนาคม	17.60	16.40	93.18
15	สิ่งทอ	1.50	0.74	49.33
16	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	6.65	6.65	100.00
17	อุตสาหกรรมการเกษตร	75.70	40.44	53.42
18	อุตสาหกรรม	18.75	13.65	72.80
19	บริการ	18.50	13.55	73.24
20	รองเท้า	2.00	1.50	75.00
	รวม	**364.15**	**227.59**	**62.50**

ที่มา: กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ (2554) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ (2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนสะสมในโครงการลงทุนที่ธุรกิจไทยถือหุ้นและได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2537 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553 พบว่า มีมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 364.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เป็นทุนของธุรกิจไทยเท่ากับ 227.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.50 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด โดยประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 138.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นทุนของธุรกิจไทยเท่ากับ 63.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.63 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ อุตสาหกรรมการเกษตร การแปรรูปไม้ และการแปรรูปอาหาร ตามลำดับ นอกจากนี้ ประเภทธุรกิจที่ นักลงทุนไทยเป็นเจ้าของกิจการทั้งหมดหรือ ได้แก่ โรงงานประกอบรถยนต์ ธุรกิจทางการแพทย์ การก่อสร้าง และการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ดังตารางที่ 7

ภาพที่ 5 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2541-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

จากภาพที่ 5 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกัมพูชา พ.ศ. 2541-2555 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2553 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชาอยู่ในระดับต่ำ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชาเพิ่มขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จาก 35.57 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 680.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2554 และต่อมาในปี พ.ศ. 2555 การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกัมพูชามีมูลค่าเท่ากับ 969.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ และคาดว่าการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกของกัมพูชา เมื่อปี พ.ศ. 2546 และการเปิดเสรีสิ่งทอโลก เมื่อปี พ.ศ. 2548 ส่งผลดีต่อการลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในกัมพูชา รวมทั้งกัมพูชายังได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP) จากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น จึงทำให้สินค้าของกัมพูชาได้รับการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีนำเข้าจากประเทศดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2553)

ตารางที่ 8 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	0.80	0.04
การทำเหมืองแร่และย่อยหิน	14.38	0.77
อุตสาหกรรม	116.52	6.20
การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ	4.75	0.25
การก่อสร้าง	1.85	0.10
การค้าส่งและการค้าปลีก	80.62	4.29
การขนส่งและการเก็บรักษา	0.12	0.01
บริการที่พักและอาหาร	9.88	0.53
การเงินและการประกัน	65.53	3.49
อสังหาริมทรัพย์	0.15	0.01
อื่นๆ	1,583.72	84.31
รวม	**1,878.34**	**100.00**

หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ ซึ่งรวมอยู่ในธุรกิจอื่นๆ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 8 เห็นได้ว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศกัมพูชาเท่ากับ 1,878.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือของปี พ.ศ. 2554-2555 แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัดได้ ซึ่งรวมอยู่ในธุรกิจอื่นๆ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรม โดยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม 116.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.2 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ การค้าส่งและการค้าปลีก การเงินและการประกันภัย การทำเหมืองแร่และย่อยหิน ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศลาว

นโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศลาว

สภาแห่งชาติลาวเห็นชอบกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 เพื่อใช้แทนกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนภายใน และกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ จึงทำให้ทั้งนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนลาวจะได้รับสิทธิประโยชน์เดียวกัน โดยสาระสำคัญของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ คือ การปรับปรุงการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนแบบครบวงจร (One Stop Service) และการกำหนดระยะเวลาพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนที่ชัดเจน รวมทั้งการเสนอมาตรการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์, 2553)

- กำไรที่นำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาตจะได้รับการยกเว้นภาษีกำไรในปีถัดไป

- การยกเว้นอากรขาเข้า โครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ พาหนะที่ใช้ในการผลิต วัตถุดิบที่ไม่มีอยู่ภายในประเทศหรือมีแต่ไม่เพียงพอ และผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป

- การยกเว้นอากรขาออก สำหรับโครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก

- นักลงทุนสามารถส่งรายได้ เงินทุน และผลกำไรกลับประเทศของตนหรือประเทศที่สามผ่านธนาคารพาณิชย์ได้อย่างเสรี หลังจากหักภาษีและค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย

- นักลงทุนสามารถถือครองสินทรัพย์ได้โดยเสรี ยกเว้นการถือครองที่ดิน แต่สามารถเช่าที่ดินได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 50 ปี และสามารถขอขยายเวลาได้ แต่ไม่เกิน 99 ปี รวมทั้งสามารถโอนสิทธิและประโยชน์จากการเช่าที่ดิน นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนมากกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา มีสิทธิถือครองที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ตามระยะเวลาของโครงการลงทุน

- การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประเภทของกิจการและเขตพื้นที่การลงทุน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เขต ได้แก่ พื้นที่เขต 1 หมายถึง พื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและมีสาธารณูปโภคพื้นฐานไม่สะดวกจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนานสูงสุด 10 ปี ส่วนพื้นที่เขต 2 หมายถึง พื้นที่ที่มี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางส่วนจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 6 ปี และพื้นที่เขต 3 หมายถึง เขตเมืองใหญ่และมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจสมบูรณ์จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนานสูงสุด 4 ปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการ สำหรับกิจการที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนเป็นพิเศษ ได้แก่ โรงพยาบาล โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และศูนย์วิจัยจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มจากมาตรการปกติ 5 ปี

กฎระเบียบการลงทุนของประเทศลาว

ประเทศลาวมีหน่วยงานที่ดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ คือ กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) ทำหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตลงทุน การให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน และการกำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ซึ่งแบ่งตามประเภทกิจการ ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์, 2553)

- กิจการทั่วไป ผู้ลงทุนสามารถยื่นขออนุญาตลงทุนได้ที่แผนกอุตสาหกรรมและการค้า โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งจะได้รับการแจ้งผลการพิจารณาภายใน 10 วันทำการ เมื่อรัฐบาลอนุมัติจะออกใบทะเบียนวิสาหกิจแก่นักลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนสามารถดำเนินโครงการลงทุนนั้นได้ทันที

- กิจการสัมปทาน เช่น เหมืองแร่ พลังงานไฟฟ้า สายการบิน โทรคมนาคม ประกันภัย และสถาบันการเงิน เป็นต้น ผู้ลงทุนสามารถยื่นขออนุญาตลงทุนได้ที่แผนกแผนการและการลงทุน การคัดเลือกนักลงทุนอาจใช้การเปรียบเทียบ การประมูล หรือการประเมินผล เมื่อรัฐบาลหรือแขวงอนุมัติจะออกใบทะเบียนสัมปทาน ซึ่งผู้ลงทุนต้องดำเนินโครงการลงทุนภายใน 90 วัน

- กิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจเฉพาะ เขตเศรษฐกิจเฉพาะ คือ พื้นที่ที่รัฐบาลอนุญาตให้ผู้ลงทุนเข้าไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค เพื่อรองรับการลงทุนและการประกอบธุรกิจในเขตดังกล่าว ดังนั้น กิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจเฉพาะจึงมีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างจากกิจการอื่นๆ ซึ่งเขตเศรษฐกิจเฉพาะมีหลายประเภท เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตการผลิตเพื่อการส่งออก และเขตการค้าปลอดภาษี เป็นต้น ผู้ลงทุนที่ต้องการตั้งเขตเศรษฐกิจเฉพาะสามารถยื่นขออนุญาตลงทุนได้ที่แผนกอุตสาหกรรมและการค้า เพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศลาว

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศลาวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2554)

1. สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract: BCC) เป็นการทำธุรกิจร่วมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น โดยไม่ต้องมีการจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่ แต่ต้องมีการทำสัญญาร่วมกัน โดยนิติบุคคลลาวต้องแจ้งให้หน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า และกระทรวงแผนการและการลงทุนทราบเพื่อดำเนินการตามระเบียบและสัญญาการร่วมทุนต้องนำไปให้สำนักงานทะเบียนศาลรับรอง

2. กิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) เป็นการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น โดยมีกรรมสิทธิ์ร่วมกันและมีการจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่ ซึ่งนักลงทุนต่างชาติต้องถือหุ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของทุนทั้งหมด การบริหารกิจการต้องกำหนดไว้ในสัญญาร่วมทุนและกฎระเบียบของนิติบุคคลที่ตั้งขึ้น

3. กิจการที่นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด นักลงทุนสามารถยื่นขออนุญาตลงทุนได้ที่กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) และสามารถขอจดทะเบียนจัดตั้งสำนักงานสาขา สำนักงานตัวแทน หรือบริษัทใหม่ ซึ่งนักลงทุนต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของทุนทั้งหมดตลอดระยะเวลาดำเนินธุรกิจ และทรัพย์สินของบริษัทต้องไม่ต่ำกว่าทุนจดทะเบียนนี้ โดยสามารถมีผู้ร่วมทุนชาวต่างชาติได้มากกว่า 1 ราย

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศลาว

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศลาว ได้แก่ (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2554)

1. อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก เช่น อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 300,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และต้องมีการส่งออกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการผลิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. อุตสาหกรรมการเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง การปลูกป่าเชิงพาณิชย์ การผลิตสินค้าหัตถกรรม โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 300,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

3. กิจกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิตด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษาและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

4. โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสุขอนามัยของประชาชน โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

5. โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

6. โครงการที่ผลิตวัตถุดิบและอุปกรณ์เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

7. โครงการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจและบริการด้านการขนส่ง โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

8. โครงการที่ผลิตวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการผลิตวัสดุก่อสร้าง อะไหล่และอุปกรณ์เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม โดยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศลาว

จากตารางที่ 9 เห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในประเทศลาว 261 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งหมดเท่ากับ 1,870,194,421 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่มากที่สุด ได้แก่ ธุรกิจบริการ โดยมีจำนวน 89 โครงการ เป็นสัดส่วนร้อยละ 34.10 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด รองลงมาคือ อุตสาหกรรมและหัตถกรรม การค้า เกษตรกรรม และเหมืองแร่ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 21.07 13.79 12.26 และ 8.43 ตามลำดับ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจบริการ โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 518,834,141 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 27.74

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด รองลงมา คือ การผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมและหัตถกรรม เหมืองแร่ และเกษตรกรรม โดยมีสัดส่วนร้อยละ 23.70 15.25 14.37 และ 8.99 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนโครงการลงทุนใหม่ สัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในลาว พ.ศ. 2553 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	โครงการลงทุนใหม่		มูลค่าการลงทุน	
	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)	มูลค่าการลงทุน (ดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
การผลิตกระแสไฟฟ้า	3	1.15	443,316,910	23.70
เกษตรกรรม	32	12.26	168,156,086	8.99
เหมืองแร่	22	8.43	268,773,557	14.37
อุตสาหกรรมและหัตถกรรม	55	21.07	285,134,302	15.25
บริการ	89	34.10	518,834,141	27.74
การค้า	36	13.79	75,875,225	4.06
การก่อสร้าง	6	2.30	75,000,000	4.01
โรงแรมและภัตตาคาร	6	2.30	6,300,000	0.34
การผลิตไม้แปรรูป	1	0.38	12,634,200	0.68
ธนาคาร	1	0.38	12,000,000	0.64
สิ่งทอ	1	0.38	300,000	0.02
ที่ปรึกษา	9	3.45	15,870,000	0.85
รวม	**261**	**100.00**	**1,870,194,421**	**100.00**

ที่มา: กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ (2554) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ (2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาว

ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2553 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในประเทศลาวเท่ากับ 13,676,121,233 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมสูงสุด ได้แก่ เวียดนาม โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสม 2,972,339,342 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 21.73 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ จีน ไทย เกาหลีใต้ และฝรั่งเศส ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนสะสมในประเทศลาว 2,693,565,843 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 19.70 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในลาว พ.ศ. 2543-2553 จำแนกประเทศ

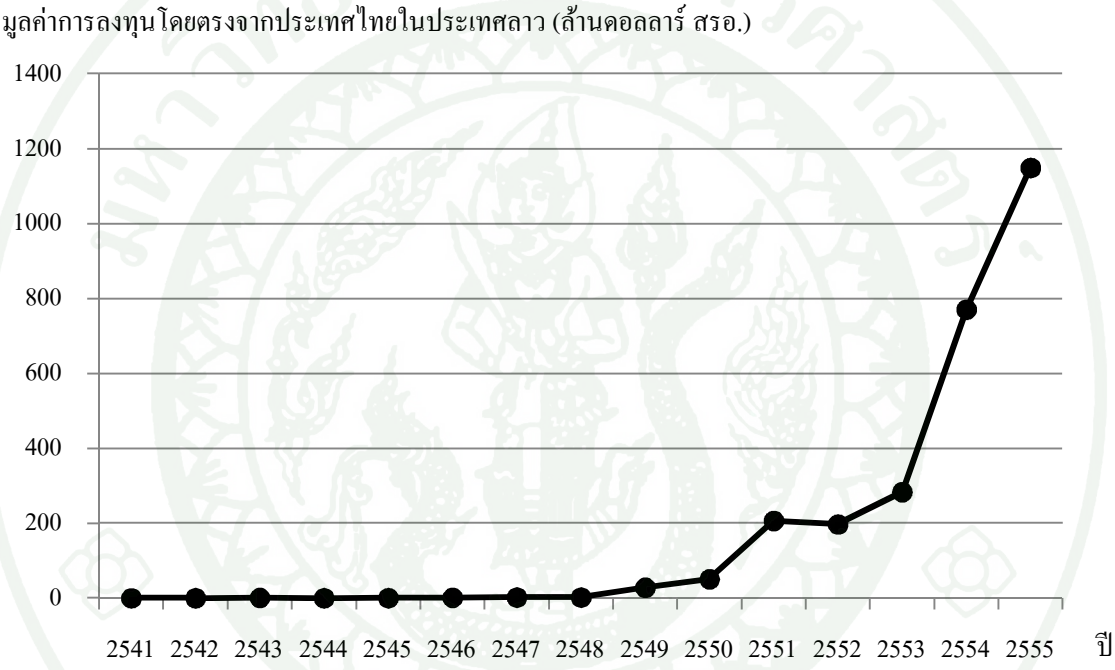
ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม	
		มูลค่าการลงทุนสะสม (ดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	เวียดนาม	2,972,339,342	21.73
2	จีน	2,845,674,318	20.81
3	ไทย	2,693,565,843	19.70
4	เกาหลีใต้	515,782,912	3.77
5	ฝรั่งเศส	469,537,586	3.43
	อื่นๆ	4,179,221,232	30.56
	รวม	**13,676,121,233**	**100.00**

ที่มา: กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ (2554) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ (2554)

จากภาพที่ 6 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาว พ.ศ. 2541-2555 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2549 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาวอยู่ในระดับต่ำ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2551 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาวเพิ่มขึ้นจาก 50.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 206.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และในปี พ.ศ. 2552 สภาแห่งชาติลาวได้ออกประกาศใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ รวมทั้งใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปี พ.ศ. 2553 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้ธุรกิจไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเสรีมากขึ้น ส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาวเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 283.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 770.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2554 และต่อมาในปี พ.ศ. 2555 การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาวมีมูลค่าเท่ากับ 1,149.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด

ภาพที่ 6 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศลาว พ.ศ. 2541-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

จากตารางที่ 11 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศลาวเท่ากับ 2,688.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งมูลค่าลงทุนโดยตรงสะสมส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือของปี พ.ศ. 2554-2555 ทั้งนี้ ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัดได้ ซึ่งรวมอยู่ในประเภทธุรกิจอื่นๆ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมสูงสุด ได้แก่ การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสมเท่ากับ 393.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 14.62 ของมูลค่าการลงทุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สะสมทั้งหมด เนื่องจากประเทศลาวมีศักยภาพในการพัฒนาโครงการพลังงานไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีโครงการผลิตไฟฟ้าในประเทศลาวทั้งหมด 17 โครงการ (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์, 2553) รองลงมา คือ การก่อสร้าง การเงินและการประกันภัย และอุตสาหกรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 11 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศลาว พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	10.12	0.38
การทำเหมืองแร่และย่อยหิน	18.15	0.68
อุตสาหกรรม	142.38	5.30
การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ	393.03	14.62
การก่อสร้าง	216.94	8.07
การค้าส่งและการค้าปลีก	23.50	0.87
การขนส่งและการเก็บรักษา	0.19	0.01
บริการที่พักและอาหาร	0.09	0.00
การเงินและการประกัน	216.74	8.06
อสังหาริมทรัพย์	3.95	0.15
อื่นๆ	1,663.07	61.87
รวม	**2,688.16**	**100.00**

หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ ซึ่งอยู่รวมในธุรกิจอื่นๆ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศเมียนมาร์

นโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศเมียนมาร์

เมียนมาร์มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นปีที่ประกาศใช้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายให้นักลงทุนสามารถลงทุนในทรัพยากรธรรมชาติของเมียนมาร์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ และเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 รัฐบาลเมียนมาร์ได้ประกาศใช้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมการลงทุนด้านต่างๆ ได้แก่ การลงทุนที่ช่วยส่งเสริมและขยายการส่งออก การลงทุนที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและเงินลงทุนจำนวนมาก การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อสร้างและพัฒนาการใช้เทคโนโลยี การลงทุนขนาดใหญ่ที่สนับสนุนภาคการผลิตและภาคบริการ การลงทุนที่สร้างโอกาสการจ้างงานในประเทศ การลงทุนที่มีการทำงานเพื่อพัฒนาและประหยัดพลังงาน รวมทั้งการลงทุนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศสู่ระดับภูมิภาค ซึ่งรัฐบาลเมียนมาร์จะให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนแก่โครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติการลงทุน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

- สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โครงการลงทุนจากต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากปีที่เริ่มดำเนินกิจการ และจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไรสะสมที่นำกลับมาลงทุนใหม่ภายในระยะเวลา 1 ปี หลังจากที่มีกำไรเกิดขึ้น

- สิทธิประโยชน์ในการลงทุนเพื่อการส่งออก โครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สูงสุดร้อยละ 50 ของกำไรจากการส่งออก และจะได้รับการยกเว้นภาษีการค้า (Commercial Tax)

- สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากร โครงการลงทุนจากต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าวัสดุ (Materials) ที่ใช้ในการก่อสร้างโครงการลงทุน และจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบ (Raw Materials) ที่ใช้ในการผลิตเชิงพาณิชย์ เป็นระยะเวลา 3 ปี นับจากปีที่เริ่มดำเนินกิจการ รวมทั้งจะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ (Machinery and Equipments) เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากปีที่เริ่มดำเนินกิจการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- สิทธิในการหักลดหย่อนภาษี กรณีที่บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) สามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาใช้ในการหักลดหย่อนภาษี และมีสิทธิในการหักลดหย่อนภาษีจากค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์

- สิทธิประโยชน์ในการเช่าที่ดิน นักลงทุนต่างชาติจะไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน แต่สามารถเช่าที่ดินจากรัฐบาลและเอกชนเมียนมาร์ได้ โดยมีระยะเวลาการเช่านานสูงสุด 50 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการและจำนวนเงินที่ใช้ในการลงทุน และสามารถต่อสัญญาได้ครั้งละ 10 ปี เป็นจำนวน 2 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเช่าที่ดินได้นานที่สุด 70 ปี

- การให้หลักประกันการลงทุน รัฐบาลเมียนมาร์รับประกันว่าจะไม่ระงับการทำธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดสัญญาโดยปราศจากเหตุผลที่เพียงพอ และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาของสัญญา รัฐบาลรับประกันว่านักลงทุนที่ลงทุนด้วยเงินตราต่างประเทศมีสิทธิในการเบิกจ่ายเงินทุนนั้นตามประเภทของเงินตราต่างประเทศที่ได้ลงทุนไว้

- สิทธิในการชำระภาษีเงินได้ของแรงงานต่างชาติ แรงงานต่างชาติในเมียนมาร์จะได้รับสิทธิในการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราเดียวกับแรงงานสัญชาติเมียนมาร์

กฎระเบียบการลงทุนของประเทศเมียนมาร์

เมียนมาร์มีหน่วยงานที่ดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานต่างๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission: MIC) ทำหน้าที่ให้การอนุมัติการลงทุนและสิทธิพิเศษในการลงทุน โดยเป็นผู้ออกใบอนุญาตลงทุนที่เรียกว่า Myanmar Foreign Investment Commission Permit (MIC Permit)

- สำนักงานจดทะเบียนบริษัท (Company Registrations Office: CRO) ทำหน้าที่ออกใบอนุญาตทำการค้า (Permit to Trade) และจดทะเบียนนิติบุคคล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและบริหารงานบริษัท (Directorate of Investment and Company Administration: DICA) ทำหน้าที่ออกใบรับรองการประกอบธุรกิจ (Certificate of Commencement of Business)

นักลงทุนต่างชาติสามารถขออนุมัติโครงการลงทุนต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission: MIC) โดยคณะกรรมการมีกรอบเวลาที่จะยอมรับหรือปฏิเสธการพิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนภายใน 15 วัน นับจากวันที่ยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน และหากคณะกรรมการยอมรับที่จะพิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนจะต้องดำเนินการพิจารณาเพื่อรับรองหรือปฏิเสธโครงการลงทุนให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน รวมระยะเวลาทั้งหมดไม่เกิน 105 วัน นับจากวันที่ยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศเมียนมาร์

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศเมียนมาร์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

1. กิจการที่นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด นักลงทุนต้องขออนุมัติโครงการลงทุนจากคณะกรรมการการลงทุนเมียนมาร์ (Mranmar Investment Commission: MIC) และหลังจากได้รับอนุมัติ นักลงทุนต้องขอใบอนุญาตทำการค้าและจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทกับสำนักงานจดทะเบียนบริษัท ซึ่งสามารถจัดตั้งบริษัทได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1.1 บริษัทจำกัด (Limited Company) เป็นการลงทุนที่ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบในกิจการของบริษัทเฉพาะเท่าจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บริษัทเอกชนจำกัด (Private Limited Company) เป็นบริษัทที่ไม่อนุญาตให้มีการโอนหุ้นและไม่สามารถเสนอขายหุ้นแก่สาธารณชน บริษัทประเภทนี้จะต้องมีกรรมการและผู้ถือหุ้น 2 คนขึ้นไป โดยมีผู้ถือหุ้นได้ไม่เกิน 50 คน และบริษัทมหาชนจำกัด (Public Limited Company) เป็นบริษัทที่ต้องมีผู้ถือหุ้น 7 คนขึ้นไป และไม่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้น โดยสามารถเสนอขายหุ้นแก่สาธารณชนได้ ภายหลังจากที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท และจะต้องมีการขอใบรับรองการประกอบธุรกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.2 สำนักงานสาขาหรือสำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติ กิจการรูปแบบนี้จะต้องมีการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ และต้องจดทะเบียนนิติบุคคลเช่นเดียวกับการจัดตั้งบริษัทประเภทอื่น

2. กิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) กฎหมายเมียนมาร์อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติร่วมทุนกับเอกชนเมียนมาร์ได้ โดยสามารถเลือกจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามรูปแบบที่อธิบายข้างต้น ซึ่งสัดส่วนการถือหุ้นให้เป็นไปตามที่หุ้นส่วนตกลงกัน และได้ยกเลิกการกำหนดสัดส่วนการลงทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ โดยให้คณะกรรมการโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure Committee: CSC) มีอำนาจกำหนดสัดส่วนการลงทุนตามประเภทกิจการ การลงทุนรูปแบบนี้เหมาะสำหรับนักลงทุนต่างชาติไม่ต้องการถือหุ้นในบริษัททั้งหมดหรือต้องการประกอบกิจการที่ไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติประกอบกิจการโดยตรง นักลงทุนต่างชาติสามารถเลือกทำการร่วมทุนกับบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเมียนมาร์

3. Build-Operate-Transfer (BOT) เป็นการลงทุนของเอกชนต่างชาติเพื่อรับสัมปทานในกิจการขนาดใหญ่ โดยเอกชนต่างชาติจะเป็นผู้ลงทุนออกแบบก่อสร้าง และบริหารจัดการภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน เมื่อสิ้นสุดสัญญา เอกชนต่างชาติผู้รับสัมปทานจะโอนกิจการทั้งหมดให้กับหน่วยงานของรัฐบาลเมียนมาร์ที่รับผิดชอบ สำหรับกิจการที่ต้องลงทุนด้วยวิธีสัมปทานเท่านั้น เช่น การก่อสร้างอาคารพาณิชย์ การผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเมียนมาร์

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission: MIC) ไม่ได้ระบุรายชื่อกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนไว้เป็นการเฉพาะ มีเพียงรายชื่อกิจการที่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในเมียนมาร์ ได้แก่ เกษตรกรรม ปศุสัตว์ การประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ การค้า การก่อสร้าง การขนส่ง การสื่อสาร และอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย การแปรรูปอาหาร สิ่งทอ เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องหนัง อุปกรณ์การขนส่ง วัสดุก่อสร้าง กระดาษ เคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์ เหล็กและอุปกรณ์เหล็ก เครื่องจักรและเครื่องจักรหนัก นอกจากนี้ ยังมีกิจการอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ ซึ่งรัฐบาลเมียนมาร์จะพิจารณาอนุมัติตามเหตุผลอันสมควร โครงการลงทุนทุกประเภทต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ โดยปัจจัยหลักที่ใช้พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุน ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. จำนวนเงินลงทุน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์จะพิจารณาหลักฐานที่ประกอบด้วย Business Profile พร้อมเอกสารแสดงความน่าเชื่อถือทางการเงินของบริษัท และ Bank Reference เพื่อรับรองฐานะทางการเงินของนักลงทุนหรือบริษัท โดยปกติไม่มีการกำหนดจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำไว้ แต่กิจการบางประเภทจะมีการกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure Committee: CSC) กำหนดไว้

2. การจ้างงานชาวเมียนมาร์ การจ้างแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Labor) จะต้องเป็นชาวเมียนมาร์เท่านั้น สำหรับแรงงานมีฝีมือ (Skilled Labor) กำหนดให้มีการจ้างแรงงานชาวเมียนมาร์เป็นสัดส่วนอย่างน้อยร้อยละ 25 ของการจ้างแรงงานทั้งหมดในช่วง 2 ปีแรกของการดำเนินโครงการ และเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ 50 ในปีที่ 4 และร้อยละ 75 ในปีที่ 6

3. การฝึกอบรมทักษะการทำงานให้กับแรงงานชาวเมียนมาร์ ในกรณีเป็นงานที่ต้องใช้ความชำนาญเป็นพิเศษจะต้องมีการฝึกอบรมให้แรงงานชาวเมียนมาร์มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานเพิ่มขึ้น สำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งทำงาน ทั้งชาวเมียนมาร์และชาวต่างชาติต้องได้รับสิทธิอย่าง เท่าเทียมกัน

ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศเมียนมาร์

จากตารางที่ 12 เห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2553 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเมียนมาร์ 7 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 329.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยมีจำนวน 4 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุนสูงสุด 278.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2554 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุน 24 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุน 19,998.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยมีจำนวน 12 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุนสูงสุด 10,179.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2555 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุน 13 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุน 4,644.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และอุตสาหกรรม โดยมีจำนวน 5 โครงการเท่ากัน และประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจพลังงาน โดยมีมูลค่าการลงทุน 4,343.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จากนั้นในเดือนเมษายนถึงธันวาคม พ.ศ. 2555 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุน 62 โครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยมีมูลค่าการลงทุน 794.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรม โดยมีจำนวน 52 โครงการ และประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยมีมูลค่าการลงทุน 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 12 จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเมียนมาร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2556 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	พ.ศ. 2552-2553		พ.ศ. 2553-2554		พ.ศ. 2554-2555		พ.ศ. 2555-2556*	
	จำนวน	มูลค่า[1]	จำนวน	มูลค่า[1]	จำนวน	มูลค่า[1]	จำนวน	มูลค่า[1]
โรงแรมและท่องเที่ยว	1	15.25	0	0.00	0	0.00	1	300.00
พลังงาน	0	0.00	2	8,218.52	1	4,343.98	na	193.78
อุตสาหกรรม	1	6.00	4	66.32	5	32.25	52	150.08
น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	4	278.60	12	10,179.30	5	247.70	4	118.90
เหมืองแร่	1	2.50	3	1,396.08	2	19.90	1	15.33
เกษตรกรรม	0	0.00	3	138.75	0	0.00	2	9.65
ประมง	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	5.60
การขนส่ง	0	0.00	0	0.00	na	0.63	0	0.00
นิคมอุตสาหกรรม	na	27.23	0	0.00	0	0.00	0	0.00
อื่นๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	1.01
รวม	**7**	**329.58**	**24**	**19,998.97**	**13**	**4,644.46**	**62**	**794.35**

หมายเหตุ: * หมายถึง ข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายนถึงธันวาคม พ.ศ. 2555

[1] มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเมียนมาร์ มีหน่วยเป็น ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

na หมายถึง ไม่มีข้อมูล

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง Central Statistical Organization, Myanmar (2013)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์

เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเมียนมาร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2555 พบว่า ประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมสูงสุด ได้แก่ จีน โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสม 14,142.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 34.5 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ ไทย ฮ่องกง เกาหลีใต้ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ โดยประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนสะสมในเมียนมาร์ 9,568.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.3 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเมียนมาร์ พ.ศ. 2532-2555 จำแนกประเทศ

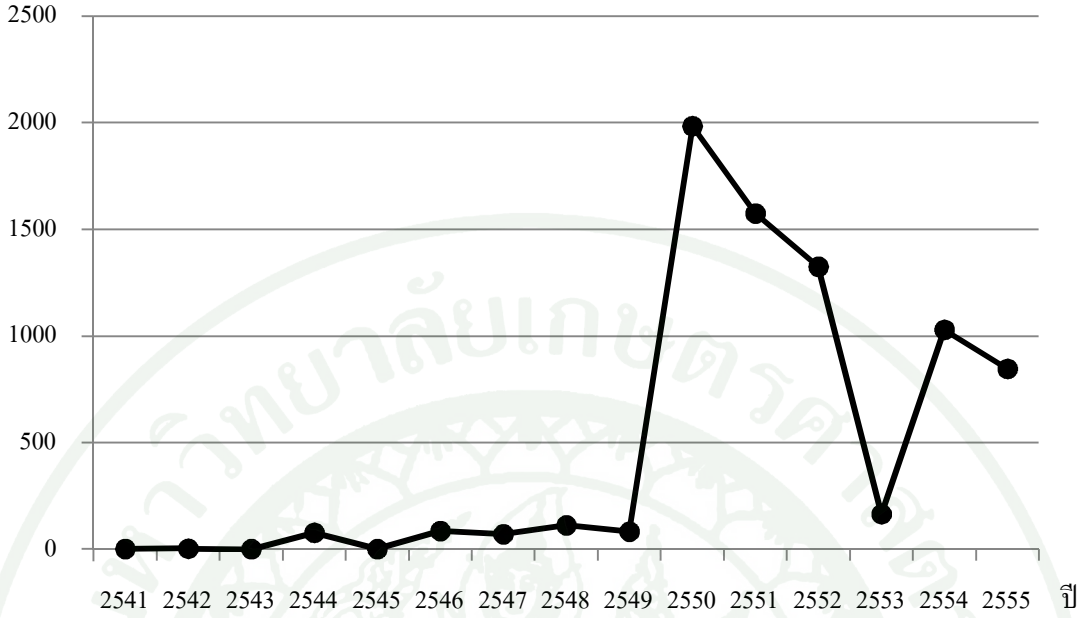
ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	จีน	14,142.7	34.5
2	ไทย	9,568.1	23.3
3	ฮ่องกง	6,371.5	15.5
4	เกาหลีใต้	2,954.1	7.2
5	สหราชอาณาจักร	2,799.2	6.8

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง Central Statistical Organization, Myanmar (2013)

จากภาพที่ 7 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2549 การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในเมียนมาร์มีมูลค่าไม่สูงมากนัก จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. 2550-2552 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในเมียนมาร์เพิ่มขึ้นอย่างมากจากการลงทุนด้านการเงินและการประกันภัย ซึ่งคาดว่าการลงทุนในด้านดังกล่าว เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของธุรกิจที่จะเข้ามาลงทุนในเมียนมาร์ (เสาวณี จันทะพงษ์ และสุภัทร ธนบดีภัทร, 2555) และต่อมาในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์เพิ่มขึ้นเป็น 1,028.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 845.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)

ภาพที่ 7 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ พ.ศ. 2541-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

จากตารางที่ 14 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในเมียนมาร์เท่ากับ 7,117.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งมูลค่าลงทุนโดยตรงสะสมส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือของช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด ซึ่งรวมอยู่ในประเภทธุรกิจอื่นๆ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมสูงสุด ได้แก่ การเงินและการประกันภัย โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสมเท่ากับ 4,073.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 57.23 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ การทำเหมืองแร่และย่อยหิน การค้าส่งและการค้าปลีก และอุตสาหกรรม ตามลำดับ

สำหรับธุรกิจไทยที่มีการลงทุนในประเทศเมียนมาร์ เช่น บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) มีโครงการสำรวจ พัฒนาและผลิตปิโตรเลียมในเมียนมาร์ 4 โครงการ และเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2555 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) กับบริษัท Win Precious Resources Pte. Ltd (WPR) ได้ลงนามสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) กับบริษัท Myanmar Oil and Gas Enterprise (MOSE) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเมียนมาร์ เพื่อรับสิทธิ์สำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในเมียนมาร์เพิ่ม 2 แห่ง บริษัท บางจาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้เข้าไปเปิดสถานีบริการน้ำมันบางจากในเมียนมาร์ 1 แห่ง ในปี พ.ศ. 2555 ที่จังหวัดเมียวดี ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และมีเป้าหมายเพิ่มเป็น 5 แห่ง ภายในปี พ.ศ. 2560 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุญาตให้เปิดสำนักงานตัวแทนในเมียนมาร์ บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด ได้เข้าไปเปิดตลาดในเมียนมาร์เพื่อจำหน่ายเครื่องดื่ม โดยมีตัวแทนจำหน่ายประจำอยู่ตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ และบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือบริษัท Eleven Medie Group ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนด้านสื่อสารชั้นนำของเมียนมาร์ เพื่อเตรียมร่วมทุนผลิตหนังสือพิมพ์รายวันภาคภาษาอังกฤษและเว็บไซต์ข่าวในเมียนมาร์ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

ตารางที่ 14 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์ พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	1.60	0.02
การทำเหมืองแร่และย่อยหิน	762.22	10.71
อุตสาหกรรม	198.93	2.80
การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ	2.06	0.03
การก่อสร้าง	46.38	0.65
การค้าส่งและการค้าปลีก	642.61	9.03
การขนส่งและการเก็บรักษา	0.05	0.00
บริการที่พักและอาหาร	0.00	0.00
การเงินและการประกัน	4,073.43	57.23
อสังหาริมทรัพย์	0.00	0.00
อื่นๆ	1,389.89	19.53
รวม	**7,117.19**	**100.00**

หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ ซึ่งรวมอยู่ในธุรกิจอื่นๆ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศเวียดนาม

นโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศเวียดนาม

เวียดนามประกาศใช้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2531 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเป็นระยะ สำหรับกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับปัจจุบัน คือ Enterprises Law และ Investment Law ซึ่งประกาศใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 โดยรัฐบาลเวียดนามรับประกันว่าจะปฏิบัติกับนักลงทุนต่างชาติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมในด้านต่างๆ ได้แก่ รัฐบาลจะไม่มีการยึดทรัพย์สินหรือโอนกิจการต่างชาติเป็นของรัฐตลอดระยะเวลาการลงทุน การปกป้องสิทธิในทรัพย์สินอุตสาหกรรมและผลประโยชน์ที่เกิดจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนาม การปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนอย่างสมเหตุสมผล และหากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุน เช่น หากกฎหมายที่ประกาศใช้ภายหลังทำให้ผลประโยชน์ของนักลงทุนลดลง นักลงทุนที่ลงทุนก่อนที่กฎหมายนั้นจะประกาศใช้มีสิทธิเลือกใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิม การให้สิทธิในการโอนเงินกลับประเทศ ทั้งกำไรจากการดำเนินธุรกิจ เงินต้นและดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจการ เงินลงทุน เงินได้จากทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย และรายได้หลังหักภาษีเงินได้ของแรงงานต่างชาติที่ทำงานในเวียดนาม เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างผู้ร่วมทุนหรือระหว่างบริษัทต่างชาติกับสถาบันใดๆ ของเวียดนาม และไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้ลงทุนสามารถเสนอให้อนุญาโตตุลาการหรือองค์กรอื่นๆ เป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอม รัฐบาลยังอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการลงทุนในเวียดนามได้เป็นระยะเวลา 50 ปี และขยายเวลาได้นานถึง 70 ปี นอกจากนี้รัฐบาลมีการให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในเวียดนาม ดังนี้ (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2554)

- การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้าสำหรับโครงการลงทุนที่ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก

- อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติส่งผลกำไรกลับประเทศได้อย่างเสรี โดยรัฐบาลเวียดนามได้ประกาศยกเลิกการเก็บภาษีจากกำไรที่โอนกลับประเทศ (Profit Remittance Tax) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ยกเลิกระบบสองราคา เช่น การเก็บค่าสาธารณูปโภคที่แตกต่างกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น

- การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 10-20 จากอัตราปกติร้อยละ 25 ในช่วง 10-15 ปีแรกที่เริ่มดำเนินโครงการ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละกิจการเป็นสำคัญ เช่น ประเภทกิจการ จำนวนเงินลงทุน เขตพื้นที่การลงทุน และสัดส่วนการส่งออก (ถ้ามี) เป็นต้น

กฎระเบียบการลงทุนของประเทศเวียดนาม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในประเทศเวียดนามมี 2 ฉบับ ได้แก่ Enterprises Law และ Investment Law ซึ่ง Enterprises Law เป็นกฎหมายที่ควบคุมการจัดตั้งบริษัท การบริหารจัดการ และ การดำเนินการของบริษัท โดยมี Government Decree on Enterprise Registration เป็นกฎหมายลูกของ Enterprises Law ซึ่งระบุรายละเอียดของระบบการจดทะเบียน คำขอจดทะเบียน และเอกสารประกอบ การจดทะเบียน การแก้ไขเพิ่มเติมรายการที่ได้จดทะเบียนไว้ และขั้นตอนการขอจดทะเบียนบริษัท ส่วน Investment Law เป็นกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของนักลงทุน การปกป้องสิทธิของนักลงทุนทางธุรกิจ การส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่รัฐบาลให้การสนับสนุน รวมถึงการจัดการการลงทุนทั้งในประเทศและการลงทุนในต่างประเทศของเวียดนาม (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

การพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในเวียดนาม ขึ้นอยู่กับประเภทของโครงการลงทุนและจำนวนเงินลงทุน ใบอนุญาตลงทุนของนักลงทุนต่างชาติจะมีระยะเวลาที่แน่นอนตามกฎหมาย คือ ไม่เกิน 50 ปี และสามารถขยายเวลาได้ แต่ไม่เกิน 70 ปี โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล ซึ่งใบอนุญาตลงทุนจะระบุถึงขอบเขตของกิจกรรมทางธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการในเวียดนาม จำนวนเงินลงทุน สถานที่ และจำนวนพื้นที่ที่ใช้ในการลงทุน ดังนั้น นักลงทุนจึงควรเตรียมจัดทำข้อเสนอโครงการให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งของโครงการ ลักษณะการลงทุน และผู้ร่วมทุนท้องถิ่น (ถ้ามี) เพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน ซึ่งผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุนขึ้นอยู่กับจำนวนเงินลงทุน โดยจังหวัดสามารถอนุมัติออกใบอนุญาตลงทุนในโครงการที่มีเงินลงทุนต่ำกว่า 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ส่วนโครงการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา Ministry of Planning and Investment (MPI) จะเป็นผู้อนุมัติออกใบอนุญาตลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศเวียดนาม

รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศเวียดนามแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

1. สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract: BCC) การลงทุนรูปแบบนี้เป็นการร่วมทุนทำธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนามอย่างน้อย 1 คน นิยมทำในธุรกิจประเภทน้ำมัน โทรคมนาคม และการโฆษณา ตามกฎหมาย สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจไม่ถือเป็นการจัดตั้งบริษัทจำกัดแห่งใหม่ แต่เป็นการทำสัญญาด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่ายในการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลประโยชน์ของแต่ละโครงการ ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องเงินลงทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ รวมทั้งไม่ได้กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการตกลงทำสัญญาร่วมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม ระยะเวลาของสัญญาขึ้นอยู่กับการตกลงกัน อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่มีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา แต่โดยส่วนใหญ่สัญญาชนิดนี้จะเป็นสัญญาระยะสั้น นักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินที่เป็นผลกำไรกลับประเทศได้ค่อนข้างง่าย สำหรับข้อเสียของการลงทุนประเภทนี้ คือ นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถบริหารงานได้อย่างอิสระ

2. กิจการร่วมทุน (Joint Venture: JV) เป็นการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม หรือบางกรณีอาจเป็นการดำเนินการระหว่างรัฐบาลต่างชาติกับรัฐบาลเวียดนาม การลงทุนรูปแบบนี้เป็นการตั้งบริษัทจำกัดใหม่ มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของเวียดนาม การจัดตั้งบริษัทต้องจดทะเบียนและได้รับอนุมัติจาก Ministry of Planning and Investment (MPI) มีการกำหนดสัดส่วนทุนของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจนตามข้อตกลง นักลงทุนต่างชาติอาจลงทุนในรูปของเงินตราต่างประเทศ สิ่งก่อสร้าง โรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ สิทธิบัตร ความรู้ กระบวนการและการบริการทางเทคนิค ซึ่งจะมีการประเมินค่าสิ่งที่ใช้เป็นทุนนั้นเป็นตัวเงินโดยใช้ราคาตลาด ณ เวลานั้น ส่วนนักลงทุนเวียดนามอาจลงทุนในรูปเงินตราของเวียดนามหรือเงินตราต่างประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน โรงงาน หรือแรงงาน ทั้งนี้ ไม่มีข้อกำหนดเรื่องเงินลงทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ หรือสัดส่วนการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ สำหรับกำไรและความเสี่ยงต่างๆ ของกิจการร่วมทุนจะเฉลี่ยไปตามสัดส่วนของทุน มีการกำหนดระยะเวลาของการลงทุนไว้ชัดเจนในสัญญา หากไม่สามารถทำได้ตามเวลาที่กำหนดอาจถูกยกเลิกสัญญาทันที ทั้งนี้ ระยะเวลาของสัญญามีกำหนดไม่เกิน 50 ปี กิจการร่วมทุนจะดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร (Board of Management) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากนักลงทุนแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนของเงินลงทุน สมาชิก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อย่างน้อย 2 คนในคณะกรรมการบริหารต้องมาจากฝ่ายเวียดนาม ประธานคณะกรรมการบริหารมาจากการแต่งตั้งโดยผู้ร่วมทุนทั้งสองฝ่าย ซึ่งเห็นชอบร่วมกันเป็นเอกฉันท์ และคณะกรรมการบริหารจะแต่งตั้งผู้อำนวยการทั่วไปและรองผู้อำนวยการทั่วไป เพื่อรับผิดชอบในการบริหารกิจการ โดยผู้อำนวยการทั่วไปหรือรองผู้อำนวยการทั่วไปคนใดคนหนึ่งจะต้องเป็นตัวแทนมาจากฝ่ายเวียดนาม ซึ่งนักลงทุนต่างชาติสามารถอาศัยหุ้นส่วนชาวเวียดนามเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ทำให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม นักลงทุนเวียดนามมักร่วมทุนโดยใช้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในเวียดนามประเมินค่าออกมาเป็นเงินทุน ซึ่งมักจะประเมินสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ทำให้นักลงทุนต่างชาติเสียเปรียบ รวมทั้งอาจมีปัญหาทางด้านการบริหารงานและการขยายธุรกิจ

3. กิจการที่นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด เป็นการลงทุนขององค์กรหรือเอกชนจากต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งต้องได้รับอนุมัติจาก Ministry of Planning and Investment (MPI) หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น การลงทุนรูปแบบนี้มีสถานะเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายการลงทุนของเวียดนาม และผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มในการบริหาร โดยนักลงทุนไม่สามารถขอสินเชื่อระยะยาวจากธนาคารเป็นมูลค่าเกินร้อยละ 70 ของมูลค่าโครงการลงทุน แต่ไม่มีข้อจำกัดสำหรับการขอสินเชื่อระยะสั้นหรือไม่เกิน 1 ปี

4. กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐ ในการลงทุนรูปแบบนี้เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอาจเป็นบริษัทที่นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือบริษัทร่วมทุนกับเวียดนาม ส่วนใหญ่เป็นโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น สะพาน ถนน สนามบิน ท่าเรือ ประปา และไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งนักลงทุนจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการในระยะเวลาที่จะทำให้สามารถได้รับเงินลงทุนคืนพร้อมกำไรที่สมเหตุสมผล ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในสัญญา โดยอาจเป็นสัญญาในรูปแบบของ Build-Operate-Transfer (BOT) คือ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ นักลงทุนสามารถหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ หรือ Build-Transfer-Operate (BTO) คือ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ นักลงทุนต้องโอนกิจการให้รัฐก่อน จึงสามารถเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือ Build-Transfer Contract (BT) คือ รัฐบาลเวียดนามอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ หลังจากนั้นนักลงทุนต่างชาติต้องโอนโครงการก่อสร้างดังกล่าวให้กับรัฐบาลเวียดนาม โดยรัฐบาลเวียดนามจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการก่อสร้างหรือบริหารโครงการลงทุนอื่นๆ เพื่อให้นักลงทุนต่างชาติได้รับผลตอบแทนคุ้มกับต้นทุนค่าก่อสร้างและมีผลกำไรตามสมควร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. รูปแบบการลงทุนอื่นๆ เป็นการตั้งสำนักงานตัวแทนการค้าและการลงทุนในเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่แทนบริษัทแม่ในต่างประเทศ และการขยายสาขาของธุรกิจบางประเภท เช่น ธนาคาร ประกันภัย การบัญชี หรือกฎหมาย เป็นต้น แต่มีขอบเขตการดำเนินกิจการที่ค่อนข้างจำกัด

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเวียดนาม

ประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเวียดนาม ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

1. โครงการเกี่ยวกับการเพาะปลูก การแปรรูปสินค้าเกษตร ป่าไม้ สัตว์น้ำ การผลิตเกลือ การขยายพันธุ์พืชและสัตว์

2. โครงการที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและเทคนิคขั้นสูง การดูแลสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนา โครงการที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ และการสร้างเทคโนโลยีใหม่

3. อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก

4. อุตสาหกรรมสำคัญขนาดใหญ่ โครงการก่อสร้างและพัฒนาสาธารณูปโภค

5. โครงการที่พัฒนาบุคลากรที่มีอาชีพด้านการศึกษา การอบรม สุขภาพ กีฬา พลศึกษา และวัฒนธรรมของเวียดนาม รวมถึงการพัฒนางานฝีมือและอุตสาหกรรมต่างๆ

6. อุตสาหกรรมการผลิตวัสดุใหม่

7. โครงการที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม

8. การผลิตวัสดุคุณภาพสูงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมรองเท้าและสิ่งทอเพื่อการส่งออก

9. การผลิตเหล็กคุณภาพสูง

10. โครงการฝึกอบรมแรงงานด้านเครื่องจักรกลและอิเล็กทรอนิกส์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11. โครงการเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

12. การสร้างโรงพยาบาลที่ทันสมัยและการผลิตยารักษาโรคร้ายแรง เช่น วัณโรค มะเร็ง เอดส์ การเพาะเนื้อเยื่อ และการผลิตสารปฏิชีวนะ

13. การต่อเรือและการซ่อมเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ 1 หมื่นตันขึ้นไป

14. กิจการเกี่ยวกับการบำบัดของเสียจากเมืองและโรงงานอุตสาหกรรม

ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศเวียดนาม

จากตารางที่ 15 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเวียดนาม ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2555 พบว่า มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมทั้งหมดเท่ากับ 210,521.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูป โดยมีมูลค่าการลงทุนสะสมเท่ากับ 105,938.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 50.3 ของมูลค่าการลงทุนสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบริการที่พักและร้านอาหาร การก่อสร้าง การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ก๊าซ น้ำ และเครื่องปรับอากาศ ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.6 5.0 4.8 และ 3.6 ตามลำดับ

ภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม

จากตารางที่ 16 เห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในประเทศเวียดนาม 1,287 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 16,348.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศที่มีจำนวนโครงการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ ญี่ปุ่น โดยมีจำนวน 317 โครงการ เป็นสัดส่วนร้อยละ 24.6 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด รองลงมา คือ เกาหลีใต้ สิงคโปร์ จีน และไต้หวัน ตามลำดับ สำหรับประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ ญี่ปุ่น โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 5,593,1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 34.2 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด รองลงมา คือ ไต้หวัน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และซามัว ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยมีจำนวนโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในประเทศเวียดนาม 25 โครงการ ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.9 ของจำนวนโครงการลงทุนใหม่ทั้งหมด และมีมูลค่าการลงทุนเป็นลำดับที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11 โดยมีมูลค่าการลงทุนเท่ากับ 199.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.2 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด

ตารางที่ 15 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสม และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมในเวียดนาม พ.ศ. 2531-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	
		มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูป	105,938.7	50.3
2	อสังหาริมทรัพย์	49,760.5	23.6
3	บริการที่พักและร้านอาหาร	10,605.8	5.0
4	การก่อสร้าง	10,052.0	4.8
5	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ก๊าซ น้ำ และเครื่องปรับอากาศ	7,488.9	3.6
6	สารสนเทศและการสื่อสาร	3,941.7	1.9
7	ศิลปะและความบันเทิง	3,629.2	1.7
8	การขนส่ง และโรงเก็บสินค้า	3,492.8	1.7
9	เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	3,263.0	1.5
10	การทำเหมืองแร่	3,182.0	1.5
11	การค้าส่ง ค้าปลีก และการซ่อมแซม	2,898.3	1.4
12	การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	1,321.7	0.6
13	การบำบัดแหล่งน้ำและของเสีย	1,234.2	0.6
14	สุขภาพและการสนับสนุนทางสังคม	1,222.2	0.6
15	กิจกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง	1,101.5	0.5
16	บริการอื่นๆ	732.9	0.3
17	การศึกษาและการฝึกอบรม	462.9	0.2
18	การบริหารและบริการเกี่ยวเนื่อง	193.3	0.1
	รวม	**210,521.6**	**100.0**

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment of Vietnam (2013)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 จำนวนโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนจำนวนโครงการลงทุนใหม่ มูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนในโครงการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุมัติลงทุนในเวียดนาม พ.ศ. 2555 จำแนกประเทศ

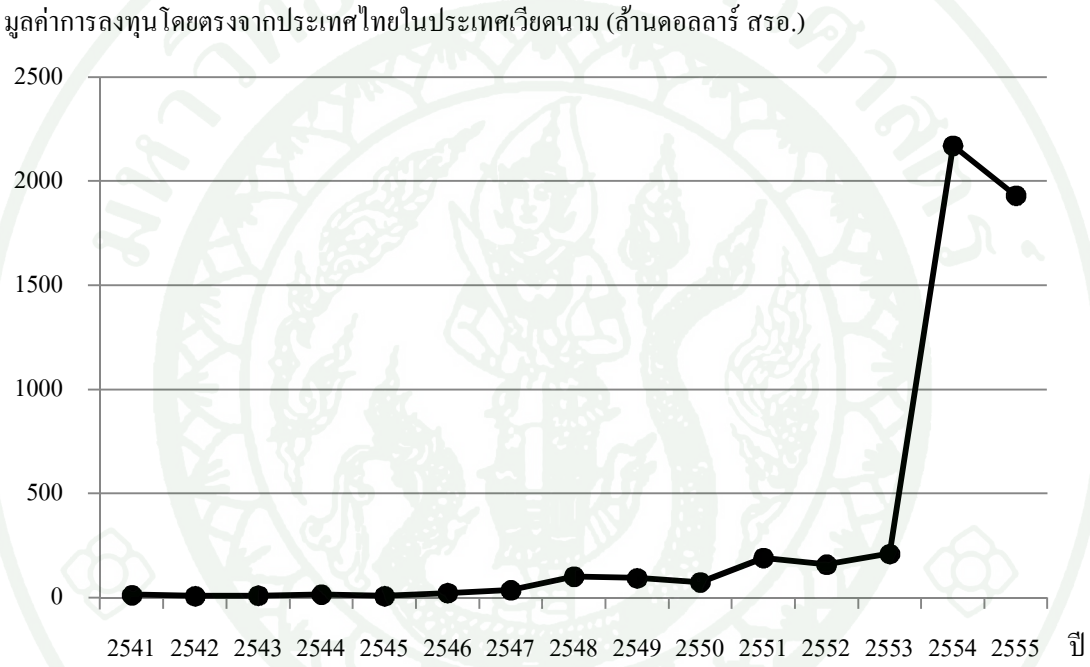
ลำดับ	ประเทศ	โครงการลงทุน		มูลค่าการลงทุน	
		จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)	มูลค่าการลงทุน (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	ญี่ปุ่น	317	24.6	5,593.1	34.2
2	ไต้หวัน	59	4.6	2,658.1	16.3
3	สิงคโปร์	116	9.0	1,938.1	11.9
4	เกาหลีใต้	277	21.5	1,285.3	7.9
5	ซามัว	6	0.5	910.2	5.6
6	หมู่เกาะบริติชเวอร์จิ้น	22	1.7	822.1	5.0
7	ฮ่องกง	51	4.0	729.1	4.5
8	ไซปรัส	2	0.2	378.1	2.3
9	จีน	76	5.9	371.2	2.5
10	มาเลเซีย	45	3.5	238.4	1.5
11	ไทย	25	1.9	199.4	1.2
12	เยอรมันนี	22	1.7	188.7	1.2
13	สหรัฐอเมริกา	45	3.5	160.4	1.0
14	รัสเซีย	11	0.9	143.1	0.9
15	เนอเธอแลนด์	19	1.5	119.0	0.7
	อื่นๆ	194	15.1	614	3.8
	รวม	**1,287**	**100.0**	**16,348.3**	**100.0**

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (2556) อ้างถึง Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment of Vietnam (2013)

จากภาพที่ 8 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2547 การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในเวียดนามมีมูลค่าไม่สูงมากนัก จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งคาดว่าการประกาศใช้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ฉบับใหม่ของเวียดนาม เมื่อปี พ.ศ. 2548 และการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกของเวียดนาม เมื่อปี พ.ศ. 2550 เป็นผลดีต่อการลงทุนของธุรกิจไทยในเวียดนาม และต่อมาในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 210.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 2,171.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนามมีมูลค่าเท่ากับ 1,931.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด

ภาพที่ 8 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2541-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

จากตารางที่ 17 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในเวียดนามเท่ากับ 4,935.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งมูลค่าลงทุนโดยตรงสะสมส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือของช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด ซึ่งรวมอยู่ในประเภทธุรกิจอื่นๆ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรม โดยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมเท่ากับ 844.76 ล้านดอลลาร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนร้อยละ 17.12 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ การทำเหมืองแร่และย่อยหิน การค้าส่งและการค้าปลีก การเงินและการประกันภัย ตามลำดับ

ตารางที่ 17 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	มูลค่าการลงทุนสะสม (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	0.96	0.02
การทำเหมืองแร่และย่อยหิน	397.80	8.06
อุตสาหกรรม	844.76	17.12
การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ	2.98	0.06
การก่อสร้าง	5.03	0.10
การค้าส่งและการค้าปลีก	222.67	4.51
การขนส่งและการเก็บรักษา	1.83	0.04
บริการที่พักและอาหาร	0.00	0.00
การเงินและการประกัน	151.06	3.06
อสังหาริมทรัพย์	50.98	1.03
อื่นๆ	3,257.32	66.00
รวม	**4,935.38**	**100.00**

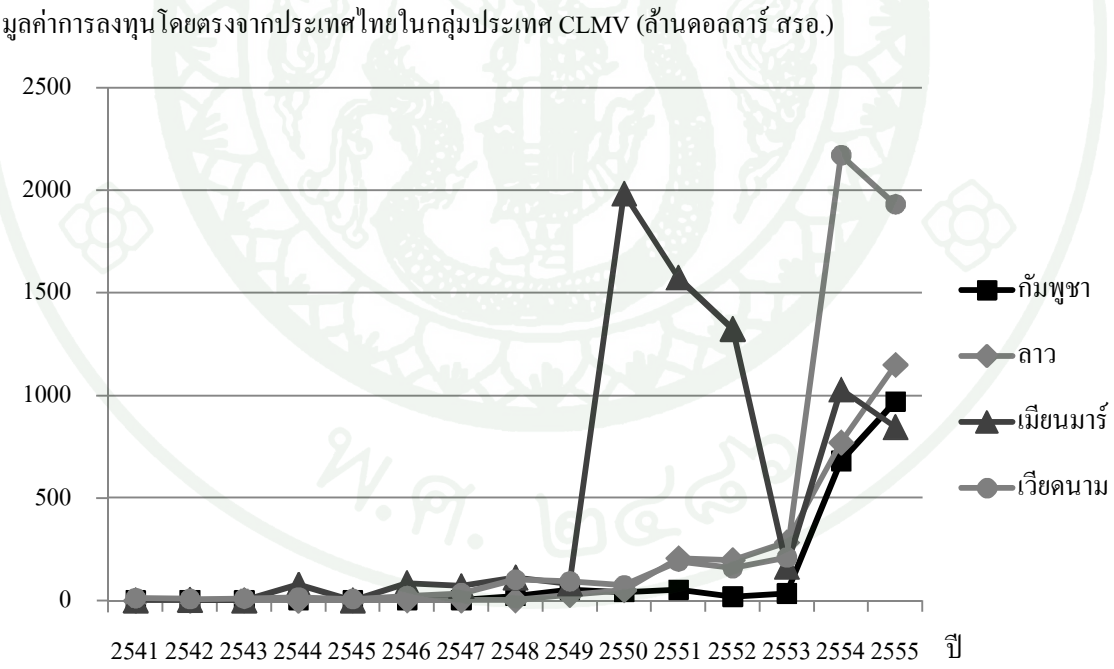
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ ซึ่งรวมอยู่ในธุรกิจอื่นๆ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

สำหรับบริษัทขนาดใหญ่ของไทยที่มีการลงทุนในเวียดนาม เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ลงทุนผลิตและจำหน่าย เคมีภัณฑ์ วัสดุก่อสร้าง กระดาษ และซีเมนต์ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ลงทุนใน 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ ปตท.สผ. PTTPM (Polymer) และ LPG บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ลงทุนใน 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ ธุรกิจอาหารสัตว์ ธุรกิจฟาร์ม และธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหาร รวมทั้งบริษัทอมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ลงทุนตั้งนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย, 2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พบว่า ประเทศไทยมีการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลไทยได้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ และได้กำหนดให้ประเทศกลุ่ม CLMV เป็นประเทศเป้าหมายของการลงทุน รวมทั้งรัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ได้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเช่นเดียวกัน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2550-2552 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเมียนมาร์เพิ่มขึ้นอย่างมากจากการลงทุนด้านการเงินและการประกันภัย ซึ่งคาดว่าการลงทุนดังกล่าวเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของธุรกิจที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศเมียนมาร์ (เสาวณี จันทะพงษ์ และ สุภัทร ธนบดีภัทร, 2555) และในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างสูง ซึ่งการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555
หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV และสัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พ.ศ. 2541-2555

พ.ศ.	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV (TDI) (ล้านดอลลาร์ สรอ.)				
	กัมพูชา	ลาว	เมียนมาร์	เวียดนาม	รวม
2541	1.30	0.12	1.69	12.76	15.86
2542	3.06	0.20	3.05	8.10	14.41
2543	1.17	1.14	0.79	10.76	13.86
2544	2.73	0.15	77.48	15.71	96.06
2545	1.19	0.53	1.14	8.20	11.06
2546	2.83	1.44	85.91	22.97	113.15
2547	3.10	2.13	70.79	36.41	112.43
2548	23.83	2.12	112.39	102.30	240.65
2549	53.57	28.19	82.99	94.21	258.95
2550	42.06	50.74	1,983.52	74.65	2,150.97
2551	53.34	206.66	1,574.20	191.63	2,025.83
2552	19.60	197.20	1,324.46	159.24	1,700.50
2553	35.57	283.45	164.89	210.68	694.58
2554	680.49	770.81	1,028.86	2,171.07	4,651.23
2555	969.88	1,149.01	845.87	1,931.60	4,896.36
รวม	**1,893.72**	**2,693.89**	**7,358.03**	**5,050.29**	**16,995.90**
สัดส่วน TDI (ร้อยละ)	**11.14**	**15.85**	**43.29**	**29.71**	**100.00**

หมายเหตุ: พ.ศ. 2554-2555 รวมสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 พบว่า ประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยสูงสุด ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ โดยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมเท่ากับ 7358.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.29 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมทั้งหมด รองลงมา คือ ประเทศเวียดนาม ประเทศลาว และประเทศกัมพูชา เป็นสัดส่วนร้อยละ 29.71 15.85 และ 11.14 ตามลำดับ ทั้งนี้ มูลค่าลงทุนโดยตรงสะสมส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อการค้าระหว่างบริษัทในเครือของช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 แต่ไม่สามารถระบุมูลค่าที่แน่ชัด ดังตารางที่ 18

นอกจากนี้ จากการศึกษามูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555 จำแนกประเภทธุรกิจ พบว่า ประเภทธุรกิจที่ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมในประเทศกัมพูชาสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรม รองลงมา คือ การค้าส่งและการค้าปลีก การเงินและการประกันภัย การทำเหมืองแร่และย่อยหิน ตามลำดับ และประเภทธุรกิจที่ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมในประเทศลาวสูงสุด ได้แก่ การผลิตไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ รองลงมา คือ การก่อสร้าง การเงินและการประกันภัย และอุตสาหกรรม ตามลำดับ สำหรับประเภทธุรกิจที่ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมในประเทศเมียนมาร์สูงสุด ได้แก่ การเงินและการประกันภัย รองลงมา คือ การทำเหมืองแร่และย่อยหิน การค้าส่งและการค้าปลีก และอุตสาหกรรม ตามลำดับ ส่วนประเภทธุรกิจที่ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสมในประเทศเวียดนามสูงสุด ได้แก่ อุตสาหกรรม รองลงมา คือ การทำเหมืองแร่และย่อยหิน การค้าส่งและการค้าปลีก การเงินและการประกันภัย ตามลำดับ

การลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ถือว่ามีโอกาสขยายการลงทุนได้อีกมาก เนื่องจากรัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่เสรีมากขึ้น และกำหนดให้กลุ่มประเทศ CLMV เป็นประเทศเป้าหมายของการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งรัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของกิจการได้ทั้งหมด นอกจากนี้ มีการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น ตลอดจนให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 19

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 19 สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV

สิทธิประโยชน์ในการลงทุน	กัมพูชา	ลาว	เมียนมาร์	เวียดนาม
1. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	- ยกเว้นการเก็บภาษีนานสูงสุด 9 ปี จากนั้นเก็บในอัตราร้อยละ 20 สำหรับกิจการทั่วไป และร้อยละ 30 สำหรับกิจการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ	- ยกเว้นการเก็บภาษีนานสูงสุด 10 ปี ขึ้นอยู่กับพื้นที่การลงทุนและประเภทกิจการ จากนั้นเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 20	- ยกเว้นการเก็บภาษี 5 ปี จากนั้นเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 25	- เก็บภาษีในอัตราร้อยละ 10-20 ในช่วง 10-15 ปีแรกที่ดำเนินโครงการ จากนั้นเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 25
2. อากรขาเข้า	- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร วัสดุก่อสร้าง และวัตถุดิบ สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก - ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัสดุก่อสร้างสำหรับการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า	- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป และพาหนะที่ใช้ในการผลิต สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก	- ยกเว้นอากรขาเข้าวัสดุก่อสร้างโครงการลงทุน - ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต 3 ปี - ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ 5 ปี	- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบ สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก
3. อากรขาออก	- ยกเว้นอากรขาออก	- ยกเว้นอากรขาออก สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก	- ยกเว้นอากรขาออก	- ยกเว้นอากรขาออก สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สิทธิประโยชน์ในการลงทุน	กัมพูชา	ลาว	เมียนมาร์	เวียดนาม
4. การเช่าที่ดิน	- สัญญาเช่าที่ดินระยะยาวหรือ 15 ปี ขึ้นไป ไม่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเช่า - สัญญาเช่าระยะสั้นสามารถขยายเวลาได้	- เช่าที่ดินได้ไม่เกิน 50 ปี และขยายเวลาได้แต่ไม่เกิน 99 ปี - หากลงทุนมากกว่า 500,000 ดอลลาร์ สรอ. มีสิทธิถือครองที่ดินเพื่ออยู่อาศัย	- เช่าที่ดินได้ไม่เกิน 50 ปี และขยายเวลาได้แต่ไม่เกิน 70 ปี	- เช่าที่ดินได้ไม่เกิน 50 ปี และขยายเวลาได้แต่ไม่เกิน 70 ปี
5. ภาษีซ้อน	- ไม่มีการยกเว้น	- ยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศไทย	- ไม่มีการยกเว้น	- ไม่มีการยกเว้น
6. ภาษีจากกำไรที่โอนกลับประเทศ	- ไม่มีการยกเว้น	- ไม่มีการยกเว้น	- ไม่มีการยกเว้น	- ยกเว้นการเก็บภาษีจากกำไรที่โอนกลับประเทศ

ที่มา: จากการศึกษา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทย ในกลุ่มประเทศ CLMV

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีผลการทดสอบแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 20 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนตัวอย่าง
$lnTDI_{i,t}$	3.3384	7.682976	-2.1441	2.661454	60
$lnTDI_{i,t-2}$	2.7850	7.592629	-2.1441	2.271679	60
$lnGDP_{thai,t-1}$	12.0797	12.32715	11.79357	0.18309	60
$lnGDP_{i,t-1}$	9.1370	11.27262	7.434406	1.150043	60
$NR_{i,t}$	19.7544	63.81538	0.093674	18.67154	60
$lnWAGE_{i,t}$	7.0368	7.618392	5.690069	0.492065	60
$OPEN_{i,t}$	93.8396	172.718	30.92296	41.98161	60
$lnTELE_{i,t}$	12.6566	16.74843	10.09663	2.015804	60

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลประเภท Panel Data ประกอบด้วย ตัวแปรตาม คือ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ($lnTDI_{i,t}$) และตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ($lnTDI_{i,t-2}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{thai,t-1}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{i,t-1}$) สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิงแร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน ($NR_{i,t}$) ระดับการเปิดประเทศของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศผู้รับทุน ($OPEN_{i,t}$) ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ($lnWAGE_{i,t}$) และจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ($lnTELE_{i,t}$) โดยที่ i คือ ประเทศผู้รับทุนทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม t คือ ระยะเวลาที่ทำการศึกษาเป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 รวมทั้งสิ้น 15 ปี จึงทำให้จำนวนตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 60 (4x15) ตัวอย่าง โดยมีค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 20

ผลการทดสอบเสถียรภาพของข้อมูล

การทดสอบเสถียรภาพของข้อมูล (Stationary) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้การทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF Test ซึ่งการทดสอบนี้มีสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) คือ เกิด Unit Root หรือตัวแปรนั้นมีคุณสมบัติ Non-Stationary และมีสมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis: H_a) คือ ไม่เกิด Unit Root หรือตัวแปรนั้นมีคุณสมบัติ Stationary ผลการทดสอบดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF

ตัวแปร	ผลการทดสอบ	Chi-Square Statistic	Probability
$lnTDI_{i,t}$	Level	17.4779	0.0255**
$lnTDI_{i,t-2}$	Level	18.7318	0.0164**
$lnGDP_{thai,t-1}$	Level	17.8576	0.0223**
$lnGDP_{i,t-1}$	First Difference	15.9085	0.0437**
$NR_{i,t}$	Level	16.7564	0.0327**
$lnWAGE_{i,t}$	First Difference	49.3345	0.0000***
$OPEN_{i,t}$	Level	15.9800	0.0427**
$lnTELE_{i,t}$	First Difference	31.1281	0.0001***

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 21 ผลการทดสอบ Panel Unit Root โดยวิธี Fisher-ADF พบว่า ตัวแปรที่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) ณ ระดับ Level ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ($lnTDI_{i,t}$) มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ($lnTDI_{i,t-2}$) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{thai,t-1}$) สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน ($NR_{i,t}$) และระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน ($OPEN_{i,t}$) มีคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับตัวแปรที่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) ณ ระดับ First Difference ได้แก่ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ($lnWAGE_{i,t}$) และจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ($lnTELE_{i,t}$) มีคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{i,t-1}$) มีคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยรายละเอียดของผลการทดสอบ Panel Unit Root สามารถดูได้ในภาคผนวก ข ทั้งนี้ ตัวแปรที่มีคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ ณ ระดับ First Difference ต้องถูกปรับเพื่อให้ได้ตัวแปรใหม่ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ($dlnGDP_{i,t-1}$) อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ($dlnWAGE_{i,t}$) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ($dlnTELE_{i,t}$) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งหมดมีคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ (Stationary) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity

การวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กันของตัวแปรอิสระเป็นคู่ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ 2 ตัว โดยมีเงื่อนไขว่า ตัวแปรอิสระในแบบจำลองเดียวกันต้องไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.4827 ถึง 0.6769 โดยไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity

Correlation	$lnTDI_{i,t-2}$	$lnGDP_{thai,t-1}$	$dlnGDP_{i,t-1}$	$NR_{i,t}$	$dlnWAGE_{i,t}$	$OPEN_{i,t}$	$dlnTELE_{i,t}$
$lnTDI_{i,t-2}$	1						
$lnGDP_{thai,t-1}$	0.6769	1					
$dlnGDP_{i,t-1}$	0.0762	0.0593	1				
$NR_{i,t}$	0.4842	0.4213	0.2567	1			
$dlnWAGE_{i,t}$	0.1024	0.2740	0.2960	0.1755	1		
$OPEN_{i,t}$	0.0654	0.1314	-0.2478	-0.4827	0.0751	1	
$dlnTELE_{i,t}$	0.0728	0.1018	0.0098	-0.0071	0.1042	0.1003	1

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

ในการทดสอบสมการ Panel เพื่อตัดสินใจว่าการประมาณสมการโดย Fixed Effects Model หรือ Random Effects Model แบบจำลองใดเป็นแบบจำลองที่เหมาะสม สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้การทดสอบ Hausman โดยการทดสอบนี้มีสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) ซึ่งเป็นสมมติฐานของ Random Effects Model และมีสมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis: H_a) คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) ซึ่งเป็นสมมติฐานของ Fixed Effects Model

ผลการทดสอบ Hausman พบว่า มีค่า Chi-Squared Statistic เท่ากับ 2.2837 และ Probability เท่ากับ 0.9425 อธิบายได้ว่า สามารถยอมรับสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลภาคตัดขวาง (ε_i) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ($X_{i,t}$) ซึ่งเป็นสมมติฐานของ Random Effects Model ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การประมาณสมการโดย Random Effects Model มีความเหมาะสมกว่า Fixed Effects Model การวิจัยในครั้งนี้จึงใช้การประมาณสมการแบบ Random Effects Model โดยวิธี Pooled EGLS กำหนดให้จุดตัด (Intercept) ของสมการเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละประเทศ แต่ความชัน (Slope) คงที่ สำหรับรายละเอียดของผลการทดสอบ Hauaman สามารถดูได้ในภาคผนวก ค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects) พบว่า มีค่า R-squared เท่ากับ 0.8705 อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระสามารถใช้อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละ 87.05 ส่วนที่เหลือร้อยละ 12.95 มีผลมาจากปัจจัยอื่นๆ และมีค่า Adjusted R-squared เท่ากับ 0.8516 อธิบายได้ว่า หลังจากที่มีการปรับค่า อิทธิพลของตัวแปรอิสระยังคงมีอยู่ร้อยละ 85.16 รวมทั้งมีค่า F-Statistic เท่ากับ 46.0790 และมีค่า Probability เท่ากับ 0.0000 อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระบางตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects)

Variables	Coefficient	t-Statistic	Probability
C	-85.6564	-6.2868	0.0000***
$lnTDI_{i,t-2}$	0.3498	3.7157	0.0005***
$lnGDP_{thai,t-1}$	7.0750	6.1237	0.0000***
$dlnGDP_{i,t-1}$	13.3711	2.1046	0.0406**
$NR_{i,t}$	0.0322	2.6863	0.0099***
$dlnWAGE_{i,t}$	-0.4114	-0.7641	0.4486
$OPEN_{i,t}$	0.0097	1.8041	0.0775*
$dlnTELE_{i,t}$	0.4261	1.7352	0.0891*
CAMBODIA-C	-0.1347		
LAOS-C	-0.2056		
MYANMAR-C	0.2544		
VIETNAM-C	0.0859		
R-squared	0.8705	Durbin-Watson Stat	1.7475
Adjusted R-squared	0.8516	F-Statistic	46.0790
S.E. of Regression	0.9533	Probability	0.0000

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 23 เห็นได้ว่าค่า CAMBODIA-C LAOS-C MYANMAR-C และ VIETNAM-C เป็นค่าคงที่ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ซึ่งสามารถนำมาใช้สร้างสมการการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนแต่ละประเทศ โดยแต่ละสมการมีความแตกต่างกันที่จุดตัด เพราะกำหนดให้จุดตัด (Intercept) ของสมการเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละประเทศ แต่ความชัน (Slope) คงที่ ซึ่งจุดตัดของแต่ละสมการสามารถคำนวณได้จากผลรวมของจุดตัดของข้อมูลทั้งหมด (C) และจุดตัดของแต่ละประเทศ โดยมีรูปแบบสมการ ดังนี้

ประเทศกัมพูชา $\ln TDI_t = -85.7911 + 0.3498\ln TDI_{t-2} + 7.0750\ln GDP_{thai,t-1} + 13.3711 d\ln GDP_{t-1} + 0.0322 NR_t + 0.0097 OPEN_t + 0.4261 d\ln TELE_t$ (13)

ประเทศลาว $\ln TDI_t = -85.8620 + 0.3498\ln TDI_{t-2} + 7.0750\ln GDP_{thai,t-1} + 13.3711 d\ln GDP_{t-1} + 0.0322 NR_t + 0.0097 OPEN_t + 0.4261 d\ln TELE_t$ (14)

ประเทศเมียนมาร์ $\ln TDI_t = -85.4020 + 0.3498\ln TDI_{t-2} + 7.0750\ln GDP_{thai,t-1} + 13.3711 d\ln GDP_{t-1} + 0.0322 NR_t + 0.0097 OPEN_t + 0.4261 d\ln TELE_t$ (15)

ประเทศเวียดนาม $\ln TDI_t = -85.5705 + 0.3498\ln TDI_{t-2} + 7.0750\ln GDP_{thai,t-1} + 13.3711 d\ln GDP_{t-1} + 0.0322 NR_t + 0.0097 OPEN_t + 0.4261 d\ln TELE_t$ (16)

ผลการทดสอบทางสถิติของตัวแปรอิสระต่างๆ สามารถอธิบายปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ดังนี้

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ($\ln TDI_{i,t-2}$) เป็นตัวแทนของการลงทุนโดยตรงในอดีตของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3498 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัย ตลอดจนงานวิจัยของลัคนิตย์ แก้วเหล่ายูง (2553) และ Hsieh and Hong (2004) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน สะท้อนให้เห็นว่านักลงทุนไทยคาดว่าจะสามารถทำกำไรได้จากการใช้ปัจจัยการผลิตบางอย่างในประเทศผู้รับทุน จึงเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนไทยตัดสินใจขยายกิจการในประเทศผู้รับทุนมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี ($lnGDP_{thai,t-1}$) เป็นตัวแทนของศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0750 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัย และแนวคิด Ownership Advantages ของ Dunning (1981) ตลอดจนงานวิจัยของ Kalotay and Sulstarova (2010) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทย แสดงถึงสถานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริงและระดับการพัฒนาประเทศ ซึ่งคาดว่าประเทศไทยจะต้องมีสินทรัพย์พิเศษบางอย่างเพิ่มขึ้น เช่น ความรู้ทางเทคโนโลยี การบริหารจัดการ ความมีประสบการณ์หรือทักษะของบุคลากรในประเทศ เป็นต้น จึงเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น

อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ($dlnGDP_{i,t-1}$) เป็นตัวแทนของขนาดตลาดของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3711 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัย รวมถึงแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อแสวงหาตลาด (Market Seeking) ของ Dunning (2003) ตลอดจนงานวิจัยของภคมน สูติพันธ์ (2550) อภิญญา ละอองเอก (2554) Hoang (2005) และ Zhang and Daly (2011) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน แสดงถึง รายได้ที่แท้จริงของประเทศและขนาดตลาด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศที่มีตลาดขนาดใหญ่ และประชากรมีอำนาจซื้อสูง จึงสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดสินค้าและบริการในต่างประเทศ

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน ($NR_{i,t}$) ซึ่งเป็นตัวแทนของทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0322 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัย รวมถึงแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ (Resource Seeking) ของ Dunning (2003) ตลอดจนงานวิจัยของ Kalotay and Sulstarova (2010) และ Zhang and Daly (2011) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อ มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน แสดงให้เห็นว่า ประเทศผู้รับทุนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จึงทำให้ประเทศนั้นสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ

ระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน ($OPEN_{i,t}$) เป็นตัวแทนของนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่อระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0097 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัย รวมถึงแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดปัจจัยด้านนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของ Dunning (2003) ตลอดจนงานวิจัยของอภิญญาและออง เอก (2554) Hsieh and Hong (2004) Hoang (2005) และ Mijiyawa (2010) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุนนั้น อาจมาจากการที่มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศนั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นถูกใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ หรืออาจมาจากการที่มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของประเทศนั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีการนำเข้าสินค้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยสินค้าที่ผลิตขึ้นจะถูกจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งทั้งสองกรณีสะท้อนถึงนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุน จึงสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ($dlnTELE_{i,t}$) เป็นตัวแทนของระบบโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กล่าวคือ กำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ เมื่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4261 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของปัจจัยรวมถึงแนวคิด Location Advantages ของ Dunning (1981) และแนวคิดปัจจัยด้านการรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจของ Dunning (2003) ตลอดจนงานวิจัยของ Hoang (2005) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน แสดงให้เห็นว่าประเทศผู้รับทุนมีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐานในการรองรับและสนับสนุนทางธุรกิจ เช่น ระบบการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ประเทศที่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสมบูรณ์ จึงสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ($dlnWAGE_{i,t}$) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงที่ใช้ในการวิจัยนี้คำนวณจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงต่อจำนวนผู้มีงานทำ ซึ่งประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงในระดับต่ำนั้น อาจมาจากการที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศนั้นลดลง หรืออาจมาจากการที่จำนวนผู้มีงานทำของประเทศนั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งคาดว่าแรงงานเหล่านั้นอาจยังขาดทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน เห็นได้จาก รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถจ้างและนำแรงงานต่างชาติที่มีฝีมือเข้ามาทำงานได้ แสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นอาจมีแรงงานที่มีทักษะไม่เพียงพอ ซึ่งการจ้างแรงงานที่มีทักษะเข้ามาทำงานยังเป็นการช่วยพัฒนาฝีมือแรงงานในประเทศทางอ้อม นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ยังได้กำหนดปัจจัยหลักที่ใช้พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนในเมียนมาร์ว่าผู้ประกอบการต้องมีการฝึกอบรมให้แรงงานชาวเมียนมาร์มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานเพิ่มขึ้น ดังนั้น หากแรงงานได้รับการฝึกอบรมให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือจะช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV และวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภท Panel Data ซึ่งประกอบด้วย ประเทศที่ทำการศึกษาทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ และประเทศเวียดนาม โดยมีระยะเวลาที่ทำการศึกษาเป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2555 รวมทั้งสิ้น 15 ปี และประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects)

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พบว่า ประเทศไทยมีการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยสูงสุด ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ รองลงมา คือ ประเทศเวียดนาม ประเทศลาว และประเทศกัมพูชา ตามลำดับ โดยรัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่เสรีมากขึ้น และรัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของกิจการได้ทั้งหมด รวมทั้งมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น จึงทำให้นักลงทุนไทยมีโอกาสขยายการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศ CLMV

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พบว่า การลงทุนโดยตรงในอดีตของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย ขนาดตลาดของกลุ่มประเทศ CLMV ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มประเทศ CLMV นโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มประเทศ CLMV และระบบโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มประเทศ CLMV มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในกลุ่มประเทศ CLMV

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. นักลงทุนไทยคาดว่าจะสามารถทำกำไรได้จากการใช้ปัจจัยการผลิตบางอย่างในกลุ่มประเทศ CLMV จึงเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนไทยตัดสินใจขยายการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV มากขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV มีการปรับปรุงกฎกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนมาเป็นระยะ จึงทำให้นักลงทุนไทยต้องพร้อมปรับตัวและศึกษาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยนักลงทุนไทยอาจร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ซึ่งจะทำให้ได้รับความสะดวกในการลงทุนมากยิ่งขึ้น

2. รัฐบาลไทยควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพการลงทุนของประเทศไทย เช่น การผ่อนคลายกฎระเบียบการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ การขยายวงเงินสำหรับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศที่จะไปลงทุน เป็นต้น

3. รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ควรให้ความสำคัญต่อการเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ต้องการเข้ามาลงทุนตั้งกิจการหรือโรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการในประเทศ เช่น รัฐบาลกัมพูชาและรัฐบาลเวียดนามควรให้การส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมของประเทศ เพราะประเทศไทยมีการลงทุนมากในประเทศเหล่านี้ เป็นต้น

4. รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น รัฐบาลลาวควรให้การส่งเสริมการลงทุนทางด้านการผลิตไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติของประเทศ รวมทั้งรัฐบาลเมียนมาร์และรัฐบาลเวียดนามควรให้การส่งเสริมการลงทุนทางด้านการทำเหมืองแร่และย่อยหิน เพราะประเทศไทยมีการลงทุนมากในประเทศเหล่านี้ เป็นต้น

5. รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายการค้าที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เช่น รัฐบาลลาวและรัฐบาลเวียดนามอาจยกเว้นการเก็บอากรขาออกสินค้าเพิ่มเติมจากมาตรการปกติที่ยกเว้นเฉพาะสินค้าที่ใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และรัฐบาลเมียนมาร์อาจขยายเวลาการยกเว้นการเก็บอากรขาเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น

6. รัฐบาลแต่ละประเทศกลุ่ม CLMV ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น ระบบการติดต่อสื่อสาร เส้นทางการคมนาคมและการขนส่ง ระบบไฟฟ้าและน้ำประปา เป็นต้น เพื่อรองรับและส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลทำให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าเป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ เช่น ปัจจัยทางการเมือง และปัจจัยทางการเงิน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างขึ้น ทั้งจำนวนประเทศที่ทำการศึกษา และระยะเวลาที่ทำการศึกษา ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ปัจจัยระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศผู้รับทุนอาจใช้ตัวแปรอื่นๆ เช่น งบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เพื่อให้สามารถสะท้อนถึงระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศผู้รับทุนได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมการส่งออก. 2554. **คู่มือการค้าและการลงทุนราชอาณาจักรกัมพูชา.** (Online). www.depthai.go.th.

_____. 2554. **คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** (Online). www.depthai.go.th.

กิตติยา ขินแก้ว. 2551. **ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2538-2547. **เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ.** (Online). www.bot.or.th.

_____. 2548-2555. **เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ.** (Online). www.bot.or.th.

_____. 2553. **การผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพิ่มเติม.** (Online). www.bot.or.th.

_____. 2554. **นิยามการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ.** (Online). www.bot.or.th.

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. 2554. **Trade and Investment Guidebook LAO PDR.** (Online). www.exim.go.th.

_____. 2554. **Trade and Investment Guidebook Vietnam.** (Online). www.exim.go.th.

นันทพร พงศ์พัฒนานนท์ และ ชิดชนก อันโนนจารย์. 2555. “การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย: อุปสรรคที่รอการแก้ไข.” **FOCUSED AND QUICK (FAQ)** 70.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภคมน สูตถิพันธุ์. 2550. **การลงทุนโดยตรงของธุรกิจไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร. 2549. **เศรษฐศาสตร์การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เริงชัย ตันสุชาติ. 2548. **เศรษฐมิติ 2.** (Online). www.mju.ac.th.

ลัคนิตย์ แก้วเหล่ายูง. 2553. **ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการลงทุนโดยตรงของนักลงทุนไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล. 2551. **ผลของการลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มประเทศอาเซียน.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถาบันการต่างประเทศ. 2552. **คำศัพท์-คำย่อทางการทูต.** (Online). www.mfa.go.th.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย. 2553. **สภาพการลงทุนในกัมพูชา.** (Online). www.boi.go.th.

_____. 2555. **ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน.** (Online). www.boi.go.th.

_____. 2556. **คู่มือการประกอบธุรกิจราชอาณาจักรกัมพูชา.** (Online). www.boi.go.th.

_____. 2556. **คู่มือการประกอบธุรกิจสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** (Online). www.boi.go.th.

_____. 2556. **คู่มือการประกอบธุรกิจสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.** (Online). www.boi.go.th.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์. 2553. **คู่มือส่งเสริมการค้าการลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** (Online). vientiane.thaiembassy.org.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. 2555. **มาตรการการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ.** (Online). www.mof.go.th.

เสาวณี จันทะพงษ์ และ สุภัทร ธนบดีภัทร. 2555. "การลงทุนของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน: ก้าวสำคัญของการเข้าสู่กลุ่มเศรษฐกิจ AEC" **FOCUSED AND QUICK (FAQ)** 71.

อภิญญา ละอองเอก. 2554. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิรัตน์ จิตต์ช่วย. 2554. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Gozgor, G. 2011. "Panel Unit Root Tests of Purchasing Power Parity Hypothesis: Evidence from Turkey." **International Research Journal of Finance and Economics** 61.

Hoang, T.T. 2005. "Determinants of Foreign Direct Investment in Vietnam." **Multinational Business Review** 10.

Hsieh, W.J. and M.C. Hong. 2004. **The Determinants of Foreign Direct Investment in Southeast Asian Transition Economies.** Department of Economics and Graduate Institute of Political Economy, National Cheng Kung University.

Kalotay, K. and A. Sulstarova**.** 2010. "Modelling Russian Outward FDI." **Journal of International Management** 16: 131-142.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Mijiyawa, A.G. 2010. **What Drives Foreign Direct Investments in Africa? An Empirical Investigation with Panel Data.** African Center for Economic Transformation, Ghana.

UNCTAD. 1997-2012. **Real GDP Total, ASEAN.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 1998-2012. **Real GDP Growth Rates, ASEAN.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 1998-2012. **Values of Merchandise Exports, Cambodia.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 1998-2012. **Values of Merchandise Exports, Lao PDR.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 1998-2012. **Values of Merchandise Exports, Myanmar.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 1998-2012. **Values of Merchandise Exports, Vietnam.** (Online). unctadstat.unctad.org.

_____. 2005-2012. **Goods and Services Trade Openness, ASEAN.** (Online). unctadstat.unctad.org.

World Bank. 1998-2012. **Employment to Population Ratio.** (Online). data.worldbank.org.

_____. 1998-2012. **Labor Force.** (Online). data.worldbank.org.

_____. 1998-2012. **Telephone Line.** (Online). data.worldbank.org.

Zhang, X. and K. Daly. 2011. "The determinants of China's outward foreign direct investment." **Emerging Markets Review** 12.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

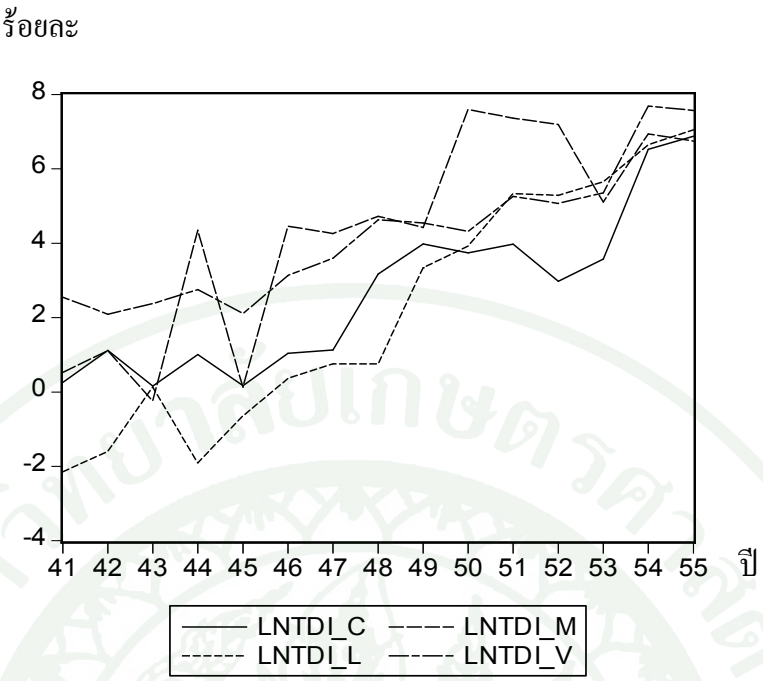
ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

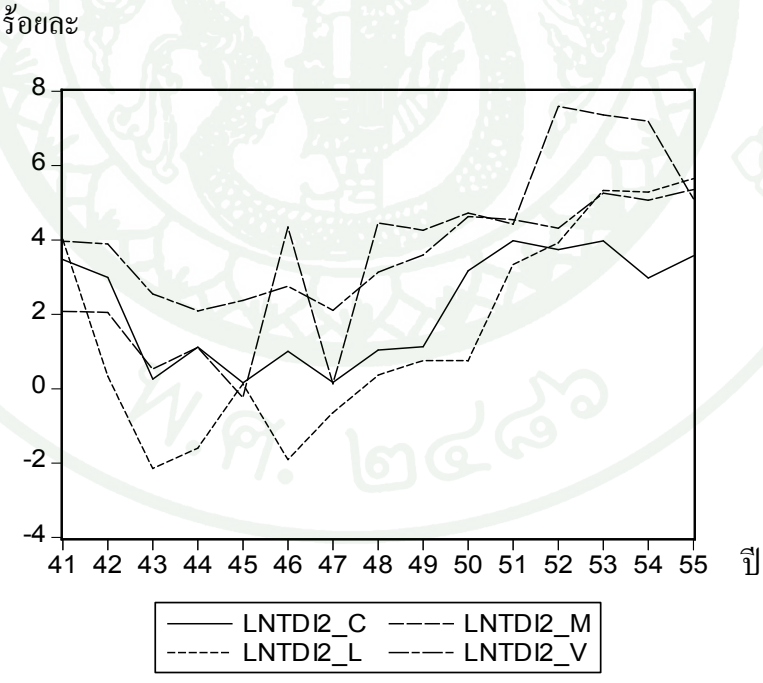
ภาคผนวก ก

กราฟข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

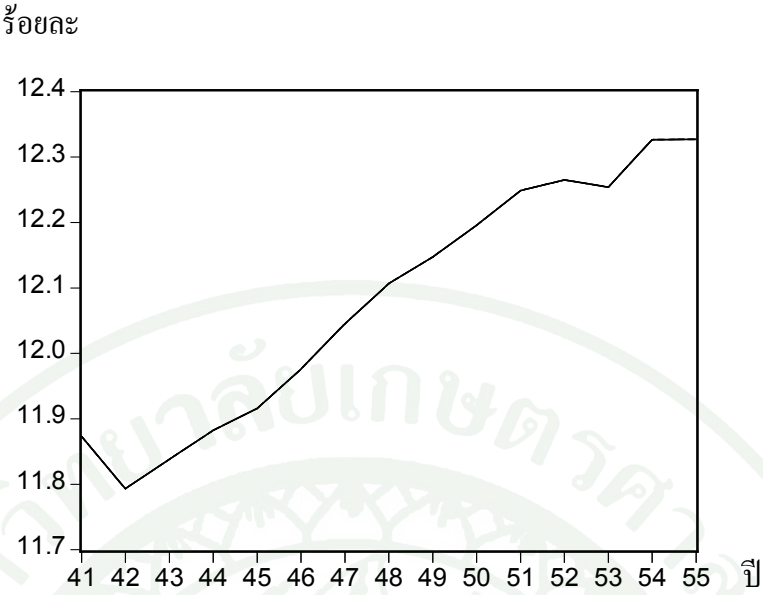

ภาพผนวกที่ 1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555

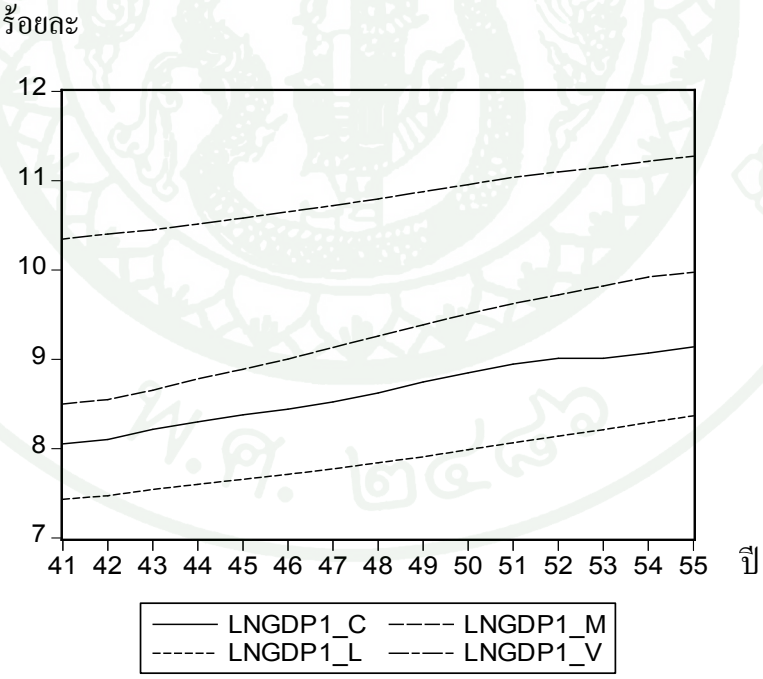

ภาพผนวกที่ 2 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี พ.ศ. 2541-2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

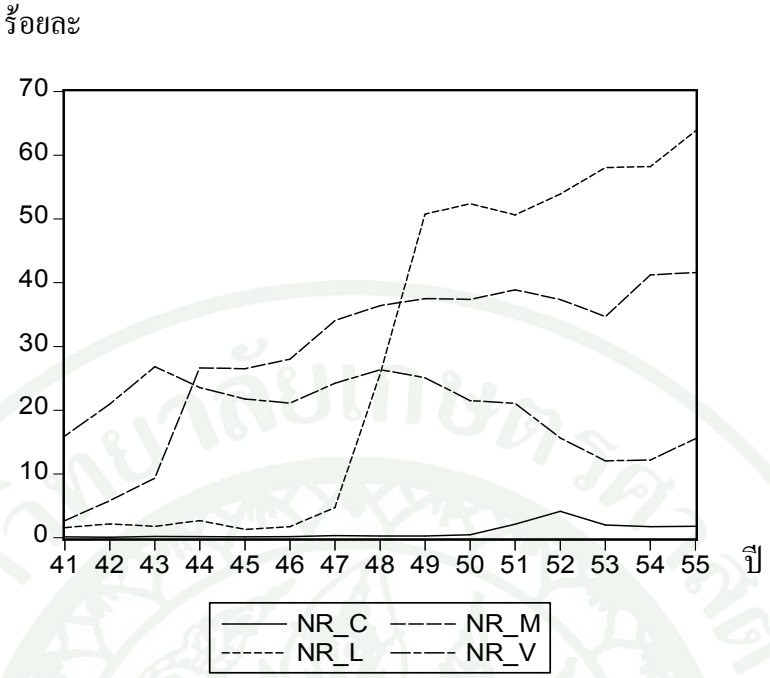

ภาพผนวกที่ 3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี พ.ศ. 2541-2555

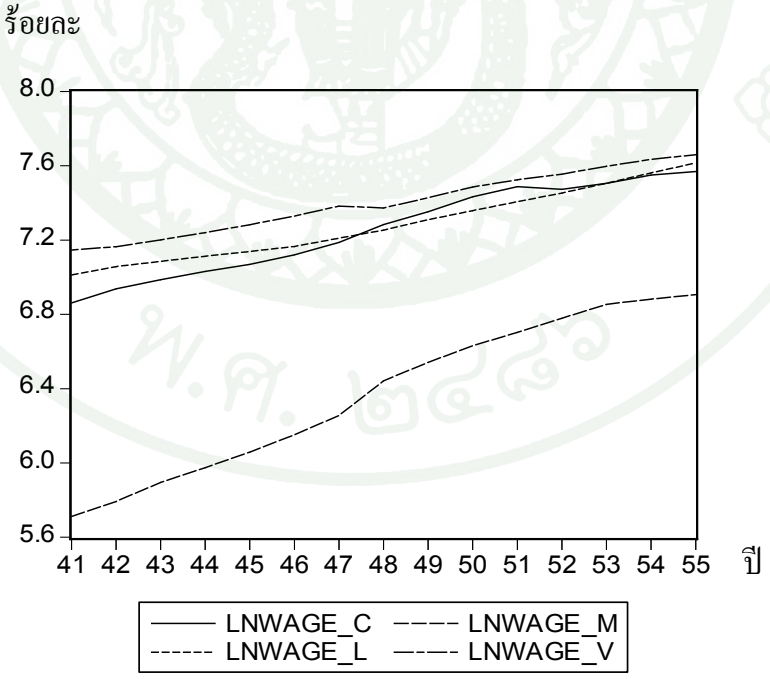

ภาพผนวกที่ 4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี พ.ศ. 2541-2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

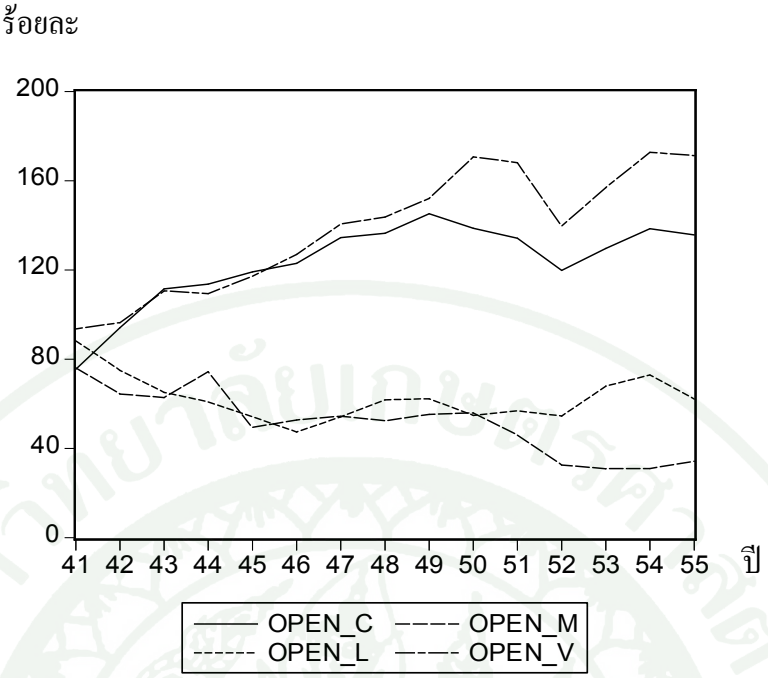

ภาพผนวกที่ 5 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555

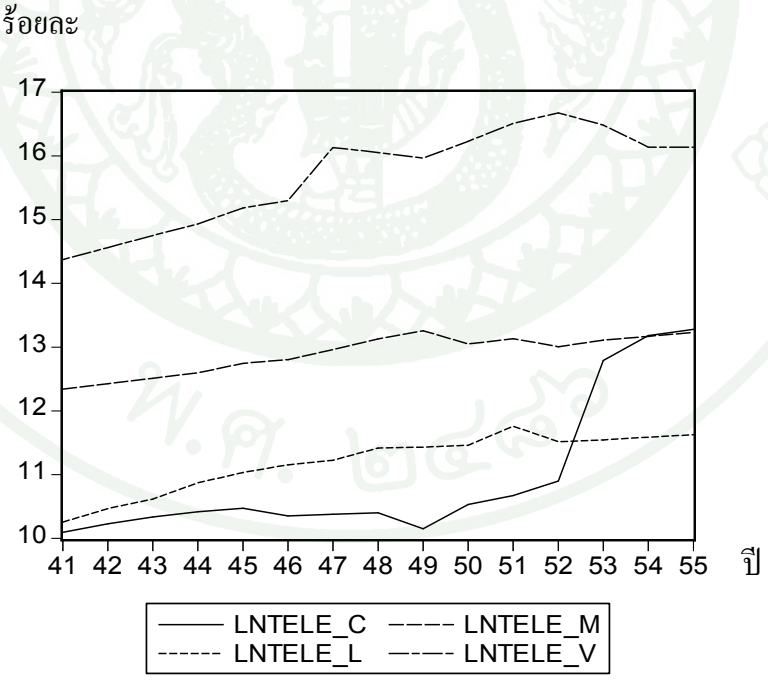

ภาพผนวกที่ 6 ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพผนวกที่ 7 ระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555

ภาพผนวกที่ 8 จำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน พ.ศ. 2541-2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบ Panel Unit Root

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:39

Sample: 1998 2012

Series: LNTDIC, LNTDIL, LNTDIM, LNTDIV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 2

Total number of observations: 54

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	17.4779	0.0255
ADF - Choi Z-stat	-2.29211	0.0109

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP01

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNTDIC	0.1792	2	2	12
LNTDIL	0.2102	0	2	14
LNTDIM	0.0206	0	2	14
LNTDIV	0.2066	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศไทยในประเทศผู้รับทุนย้อนหลังสองปี ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:44

Sample: 1998 2012

Series: LNTDI2C, LNTDI2L, LNTDI2M, LNTDI2V

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 2

Total number of observations: 54

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	18.7318	0.0164
ADF - Choi Z-stat	-2.00686	0.0224

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP02

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNTDI2C	0.6955	2	2	12
LNTDI2L	0.0136	0	2	14
LNTDI2M	0.0252	0	2	14
LNTDI2V	0.3597	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:45

Sample: 1998 2012

Series: LNGDPTHAI1C, LNGDPTHAI1L, LNGDPTHAI1M, LNGDPTHAI1V

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0

Total (balanced) observations: 56

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	17.8576	0.0223
ADF - Choi Z-stat	-2.48212	0.0065

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP03

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNGDPTHAI1C	0.1073	0	2	14
LNGDPTHAI1L	0.1073	0	2	14
LNGDPTHAI1M	0.1073	0	2	14
LNGDPTHAI1V	0.1073	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:46

Sample: 1998 2012

Series: LNGDP1C, LNGDP1L, LNGDP1M, LNGDP1V

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 2

Total number of observations: 53

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	7.29363	0.5053
ADF - Choi Z-stat	0.11168	0.5445

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP04

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNGDP1C	0.1061	2	2	12
LNGDP1L	0.7609	0	2	14
LNGDP1M	0.8595	0	2	14
LNGDP1V	0.3759	1	2	13

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุนย้อนหลังหนึ่งปี ณ ระดับ First Difference

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:48

Sample: 1998 2012

Series: LNGDP1C, LNGDP1L, LNGDP1M, LNGDP1V

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0

Total (balanced) observations: 52

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	15.9085	0.0437
ADF - Choi Z-stat	-2.07098	0.0192

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results D(GROUP04)

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
D(LNGDP1C)	0.1599	0	2	13
D(LNGDP1L)	0.0421	0	2	13
D(LNGDP1M)	0.1466	0	2	13
D(LNGDP1V)	0.3562	0	2	13

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 6 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเชื้อเพลิง แร่ และโลหะต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 14:34

Sample: 1998 2012

Series: NRC, NRL, NRM, NRV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 2

Total number of observations: 52

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	16.7564	0.0327
ADF - Choi Z-stat	-2.17256	0.0149

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP05

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
NRC	0.2613	1	2	13
NRL	0.1501	1	2	13
NRM	0.0240	2	2	12
NRV	0.2445	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 7 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:49

Sample: 1998 2012

Series: LNWAGEC, LNWAGEL, LNWAGEM, LNWAGEV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0

Total (balanced) observations: 56

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	13.1556	0.1066
ADF - Choi Z-stat	-0.85304	0.1968

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP06

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNWAGEC	0.9471	0	2	14
LNWAGEL	0.3850	0	2	14
LNWAGEM	0.0320	0	2	14
LNWAGEV	0.1191	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ First Difference

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:50

Sample: 1998 2012

Series: LNWAGEC, LNWAGEL, LNWAGEM, LNWAGEV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 1

Total number of observations: 51

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	49.3345	0.0000
ADF - Choi Z-stat	-5.42198	0.0000

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results D(GROUP06)

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
D(LNWAGEC)	0.0341	0	2	13
D(LNWAGEL)	0.0001	0	2	13
D(LNWAGEM)	0.0001	0	2	13
D(LNWAGEV)	0.0567	1	2	12

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของระดับการเปิดประเทศของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:51

Sample: 1998 2012

Series: OPENC, OPENL, OPENM, OPENV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 1

Total number of observations: 55

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	15.9800	0.0427
ADF - Choi Z-stat	-1.67322	0.0471

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP07

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
OPENC	0.0154	0	2	14
OPENL	0.0743	1	2	13
OPENM	0.4666	0	2	14
OPENV	0.6334	0	2	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ Level

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:52

Sample: 1998 2012

Series: LNTELEC, LNTELEL, LNTELEM, LNTELEV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 3

Total number of observations: 53

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	2.61752	0.9560
ADF - Choi Z-stat	2.19150	0.9858

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results GROUP08

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
LNTELEC	0.7351	3	3	11
LNTELEL	0.3838	0	3	14
LNTELEM	0.9802	0	3	14
LNTELEV	0.9768	0	3	14

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 11 ผลการทดสอบ Panel Unit Root ของจำนวนคู่สายโทรศัพท์พื้นฐานของประเทศผู้รับทุน ณ ระดับ First Difference

Null Hypothesis: Unit root (individual unit root process)

Date: 06/30/14 Time: 12:53

Sample: 1998 2012

Series: LNTELEC, LNTELEL, LNTELEM, LNTELEV

Exogenous variables: Individual effects, individual linear trends

Automatic selection of maximum lags

Automatic selection of lags based on SIC: 0 to 2

Total number of observations: 49

Cross-sections included: 4

Method	Statistic	Prob.**
ADF - Fisher Chi-square	31.1281	0.0001
ADF - Choi Z-stat	-1.18171	0.1187

** Probabilities for Fisher tests are computed using an asympotic Chi-square distribution.

All other tests assume asymptotic normality.

Intermediate ADF test results D(GROUP08)

Series	Prob.	Lag	Max Lag	Obs
D(LNTELEC)	1.0000	2	2	11
D(LNTELEL)	0.0074	1	2	12
D(LNTELEM)	0.0014	0	2	13
D(LNTELEV)	0.0173	0	2	13

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบสมการ Panel

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 12 ผลการทดสอบ Hausman

Correlated Random Effects - Hausman Test

Pool: POOL01

Test cross-section random effects

Test Summary	Chi-Sq. Statistic	Chi-Sq. d.f.	Prob.
Cross-section random	2.283691	7	0.9425

Cross-section random effects test comparisons:

Variable	Fixed	Random	Var(Diff.)	Prob.
LNTDI2?	0.295527	0.349767	0.004671	0.4274
LNGDPTHAI1?	7.185071	7.074959	1.014673	0.9130
D(LNGDP1?)	7.314569	13.371052	30.668457	0.2741
NR?	0.035803	0.032207	0.000052	0.6195
D(LNWAGE?)	-0.142271	-0.411365	0.127618	0.4513
OPEN?	0.014610	0.009731	0.000119	0.6545
D(LNTELE?)	0.404064	0.426072	0.010747	0.8319

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 13 ผลการประมาณสมการโดยวิธี Pooled EGLS (Cross-Section Random Effects)

Dependent Variable: LNTDI?

Method: Pooled EGLS (Cross-section random effects)

Date: 06/30/14 Time: 12:34

Sample (adjusted): 1999 2012

Included observations: 14 after adjustments

Cross-sections included: 4

Total pool (balanced) observations: 56

Wallace and Hussain estimator of component variances

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-85.65640	13.62489	-6.286758	0.0000
LNTDI2?	0.349767	0.094131	3.715735	0.0005
LNGDPTHAI1?	7.074959	1.155341	6.123697	0.0000
D(LNGDP1?)	13.37105	6.353197	2.104618	0.0406
NR?	0.032207	0.011989	2.686274	0.0099
D(LNWAGE?)	-0.411365	0.538371	-0.764091	0.4486
OPEN?	0.009731	0.005394	1.804085	0.0775
D(LNTELE?)	0.426072	0.245547	1.735191	0.0891
Random Effects (Cross)				
C--C	-0.134695			
L--C	-0.205643			
M--C	0.254442			
V--C	0.085897			

Effects Specification

	S.D.	Rho
Cross-section random	0.357071	0.1230
Idiosyncratic random	0.953256	0.8770

Weighted Statistics

R-squared	0.870464	Mean dependent var	2.065189
Adjusted R-squared	0.851573	S.D. dependent var	2.474363
S.E. of regression	0.953278	Sum squared resid	43.61949
F-statistic	46.07898	Durbin-Watson stat	1.747537
Prob(F-statistic)	0.000000		

Unweighted Statistics

R-squared	0.873584	Mean dependent var	3.555693
Sum squared resid	46.41990	Durbin-Watson stat	1.642111

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวศุภนุช ดวงจำปา
วัน เดือน ปี ที่เกิด	8 ตุลาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์